

NOKUTs tilsynsrapporter

Fagskolen i Vestfold

Revidering av godkjenning for dekksoffiser og maskinoffiser

April 2015

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskolen i Vestfold
Utdanningstilbudets navn:	Dekksoffiser og maskinoffiser
Nivå/fagskolepoeng:	120 for begge utdanninger
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Egil Pedersen, Rune Vikse, Øyvind Sørbotten, Simon Bek Rasmussen, Dorte Smedegaard Schmidt, Bjørn Egil Asbjørnslett, Marte Murberg, Gjermund Langset
Dato for vedtak:	23.04.2015
NOKUTs saksnummer	13/134

Forord

Denne tilsynsrapporten er resultat av NOKUTs revidering av godkjenninger for fagskoleutdanningene *dekksoffiser* og *maskinoffiser*, 120 fagskolepoeng, ved Fagskolen i Vestfold. Revideringen er utført som en del av NOKUTs tilsyn med eksisterende virksomhet. NOKUTs styre fattet 4. april 2014 vedtak om revidering. Revidering av tidligere godkjente utdanningstilbud er NOKUTs strengeste form for tilsyn.

Revidering skal alltid innebære vurdering av dokumenterte resultater hvor det skal fremgå hvordan utdanningstilbudet oppfyller gjeldende bestemmelser. Tilsynsrapporten består av den administrative vurderingen av de grunnleggende forutsetningene for å drive fagskole, og de sakkyndiges faglige vurdering. Tilbyder har levert et tilsvarende svar på utkastet til rapport. I tilsvaret har tilbydere mulighet til å dokumentere at nødvendige endringer er utført, samt kommentere feil, mangler eller misforståelser i vurderingene. Det har blitt foretatt en tilleggsvurdering av tilsvaret fra skolen, og den endelige konklusjonen etter tilleggsvurderingen er grunnlaget for vedtaket fattet av NOKUTs styre.

NOKUT konkluderer med at de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning ikke er tilfredsstillende oppfylt. I den innledende vurderingen konkluderte de sakkyndige med at kun ett av 17 vurderte krav var oppfylt. Tilbyder har levert et tilsvarende svar hvor det er skissert planer for hvordan påpekte feil og mangler skal rettes opp innen skolen tar opp nye studenter høsten 2016. Det er ikke vedlagt noen dokumentasjon på at endringer faktisk er implementert, og de sakkyndige har derfor ikke gitt en tilleggsvurdering for kravene som ikke er oppfylt.

Vilkårene for godkjenning av fagskoleutdanning er ikke oppfylt. Fagskolen i Vestfold gis frist til 1. oktober 2015 til å dokumentere at kravene tilfredsstiller kravene fagskoletilsynsforskriften. Dersom ikke alle forhold blir utbedret på en tilfredsstillende måte innen fristen, vil NOKUTs styre trekke tilbake godkjenningene for *dekksoffiser* og *maskinoffiser*.

Oslo, 23. april 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

Sammendrag	iv
1 Innledning	1
1.1 Styrets vedtak om revidering	1
1.2 Om revidering	1
1.3 Overgangsordninger	2
1.4 Sakkyndig komité og institusjonsbesøket.....	2
2 Om tilbyder og utdanningene som revideres	3
2.1 Gjennomstrømning	4
2.2 Organisasjonskart	6
2.3 Om tilbyders hjemmeside	6
3 Innledende vurdering	7
3.1 Oppsummering	7
3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	7
3.3 Konklusjon.....	9
3.4 System for kvalitetssikring (§ 5-1)	10
4 Sakkyndig vurdering av fagskoleutdanningene <i>dekksoffiser og maskinoffiser</i>	13
4.1 Oppsummering	13
4.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	14
4.3 Læringsutbytte (§ 3-2)	18
4.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	18
4.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)	21
4.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	24
4.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)	27
4.8 Infrastruktur (§ 3-7)	28
4.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering	29
5 NOKUTs vurdering av fagskoleutdanningene <i>dekksoffiser og maskinoffiser</i>	31
6 Tilbyders tilsvare	32
NOKUTs tilleggsvurdering av grunnleggende forutsetninger	40
6.1 Konklusjon etter tilleggsvurdering av grunnleggende forutsetninger	41
7 Sakkyndiges kommentarer til tilsvaret	43
8 NOKUTs endelige konklusjon	44

9	Vedtak	46
10	Dokumentasjon.....	46
	Vedlegg 1:.....	47
	Vedlegg 2.....	49
	Vedlegg 3.....	51

Sammendrag

Bakgrunn for vedtak om revidering

Fagskolen i Vestfold (FiV) og Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV) gir felles undervisning til høgskolestudenter og fagskolestudenter i de maritime utdanningene de to første årene.

Sjøfartsdirektoratet stilte sommeren 2012 spørsmål til fagskolen om hvilke studieplaner som ble brukt for de maritime utdanningene og om vitnemålene som ble utstedt for fagskolestudentene var i henhold til studieplanen for de maritime fagskoleutdanningene. Fagskolen gav ikke klare svar på spørsmålene Sjøfartsdirektoratet stilte. NOKUT opprettet med bakgrunn i dette tilsyn med de maritime utdanningene ved FiV og HBV i februar 2013.

Det ble avholdt informasjonsmøte i mars 2013 og dialogmøte i juni 2013 hvor representanter fra FiV og HBV deltok. Blant temaer som ble tatt opp var studieplaner, arbeidsomfang for studentene og fagmiljø. I løpet av tilsynsprosessen har NOKUT etterspurt dokumentasjon og redegjørelser for læringsmål, studentens arbeidsomfang, undervisningsformer og arbeidsmetoder, styringsordning, reglement, det pedagogiske opplegget og oppfølgingen av studentene, årsrapporter, studieplaner og tabeller for undervisningspersonell.

Etter vurdering av mottatt dokumentasjon, fant NOKUT det nødvendig å sette i gang revidering av *dekksoffiser* og *maskinoffiser* ved FiV og revidering av *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* og *bachelorgradsstudium i nautikk* ved HBV for å få en avklaring på om kravene i lov og forskrifter for høyere utdanning og fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt når studentene har felles undervisning de to første årene. Det var behov for en sakkyndig vurdering av om innholdet i studiene, undervisningsformer og eksamensordningen er tilpasset både høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Vurdering av de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning

I utkastet til tilsynsrapport konkluderte NOKUT med at styret ved fagskolen vanskelig kan ta det ansvaret de er pålagt for de maritime fagskoleutdanningene siden FiV har satt bort gjennomføringen av utdanningene til HBV. Fagskolen har ingen ansatte med maritim fagkompetanse eller en ledelse som er involvert i den daglige driften av de maritime utdanningene. I tilsvaret fremkommer det at styret planlegger omfattende endringer. Styret må fortsette arbeidet med å organisere de maritime utdanningene slik at styret kan følge opp de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

NOKUT har gitt tilbakemeldinger om nødvendige endringer i reglementet i juni 2013, februar 2014 og ved oversendelse av utkast til tilsynsrapport i desember 2014. Reglementet som ble mottatt ved tilsvaret er ikke funnet tilfredsstillende.

Det er avdekket mangler i skolens innhenting av informasjon gjennom kvalitetssikringssystemet. Det er ikke dokumentert at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene og uttalelser fra eksterne sensorer om kvaliteten på undervisningen i de maritime utdanningene. I utkastet til rapport ble det påpekt at resultater av informasjonsinnhenting og forslag til tiltak ikke fremkom i årsrapportene. Tilbyder opplyser i tilsvaret at dette skal inngå i årsrapporten for 2014, men denne rapporten er ennå ikke ferdigstilt.

NOKUT konkluderer med at de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning er ikke oppfylt.

Faglig vurdering

I utkastet til rapport konkluderte de sakkyndige med at kun ett av 17 vurderte krav til fagskoleutdanning var oppfylt. Både innholdet og undervisningen er i stor grad er tilpasset studenter med generell studiekompetanse som har gjennomført en videregående opplæring hvor det legges mest vekt på teoretisk kunnskap. Studenter med fagbrev har gjennomført en videregående opplæring som har vært mindre teoretisk, men mer praktisk og yrkesrettet, og resultatet blir derfor - i noen fag - et kunnskapsgap mellom studentenes forkunnskaper og det faktiske innholdet i undervisningen.

Komiteen har funnet det dokumentert at hverken innhold eller undervisning for fagskolestudentene i tilstrekkelig grad bygger på den yrkesfaglige kompetansen de har oppnådd gjennom sine fagbrev. Utdanningsløpene for fagskolestudenter og bachelorstudenter må differensieres slik at kravet om at fagskoleutdanningene skal bygge på fagbrevene *motormann* og *matros* tilfredsstilles.

I tilsvaret er det skissert planer for hvordan påpekte feil og mangler skal rettes opp innen skolen tar opp nye studenter høsten 2016. Det er ikke vedlagt noen dokumentasjon på at endringer faktisk er implementert, og de sakkyndige har derfor kommet med kommentarer til tilsvaret i stedet for en tilleggsvurdering for kravene som ikke er oppfylt.

Komiteen påpeker at det ser ut til at FiV har misforstått deres vurderinger når FiV i tilsvaret har oppgitt at vurderingene viser at det er mulig med felles undervisning for fagskolestudenter og høyskolestudenter og at fagskolestudenter får en utdanning som ligger på et høyere nivå enn fagskolens nivå. Tilbyder sikter tilsynelatende til kravene i STCW-konvensjonen, mens utfordringene de sakkyndige har påpekt i forhold til pedagogisk tilnærming er neglisjert. Selv om studentene har mottatt en undervisning rettet mot bachelorutdanning er ikke det samme som at det gir en fagskoleutdanning på et høyere nivå, snarere tvert imot.

De faglige kravene for godkjenning av fagskoleutdanning er ikke oppfylt.

Om tilsvaret og opprettelsesfrist

I tilsvaret foreslår tilbyder at studentene som har påbegynt utdanningen skal få fullføre sin utdanning høsten 2015 sammen med studentene fra HBV uten at nødvendige endringer er implementert. Det oppgis at det ikke skal tas opp nye studenter ved utdanningene før høsten 2016, og at nødvendige endringer da skal være på plass. Denne planen er ikke gjennomførbar og er i strid med forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-4 (5) hvor det står: «Dersom NOKUT finner at et utdanningstilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal tilbyder gis en frist på inntil 6 måneder til å iverksette tiltak for å forbedre dette». Dersom studentene skal kunne fullføre utdanningene ved FiV høsten 2015, må alle påpekte feil og mangler være rettet opp innen angitt frist.

NOKUT opprettet tilsyn med utdanningene i februar 2013, og tilbyder har allerede hatt to år til å vurdere behov for endringer. I slike tilfeller gis det normalt en kortere opprettelsesfrist enn seks måneder. FiV leverte imidlertid ny dokumentasjon 20. april 2015 hvor styret informerer om at det er satt i gang et arbeid for å ansette fagmiljø for de maritime fagskoleutdanningene og at det skal

opprettes egne klasser for fagskolestudentene. Fagmiljøet skal være på plass før studiestart i august 2015. NOKUT ser det som svært viktig at det nyansatte fagmiljøet er med på å utforme og beskrive et pedagogisk opplegg som er tilpasset de maritime fagskolestudentene og opprettingsfristen er satt til 1. oktober 2015.

Tilbyder må dokumentere at de grunnleggende forutsetningene og de faglige kravene tilfredsstillende kravene i fagskoletilsynsforskriften. Dersom ikke alle forhold blir utbedret på en tilfredsstillende måte innen fristen, vil NOKUTs styre trekke tilbake godkjenningene av *dekksoffiser* og *maskinoffiser* ved Fagskolen i Vestfold.

1 Innledning

1.1 Styrets vedtak om revidering

I styremøtet 04. april 2014 fattet NOKUTs styre vedtak om å revidere godkjenningene for fagskoleutdanningene *maskinoffiser* og *dekksoffiser* ved Fagskolen i Vestfold.

Vedtaket om revidering ble fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56, § 2 (fagskoleloven)
- NOKUT-forskriften av 01.02.2010 nr. 96, § 5-4 (1)

Bakgrunn for revideringen

Som en del av pilotprosjektet med utprøving av ny modell for tilsyn med eksisterende studier, har Fagskolen i Vestfold (FiV) vært med i kartlegging og dialog, samt en oppfølgingsfase med risikovurdering. FiV tilbyr de maritime utdanningene ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV). FiV og HBV gir felles undervisning til høyskolestudenter og fagskolestudenter i de maritime utdanningene de to første årene.

NOKUT har funnet det nødvendig å sette i gang revidering av *dekksoffiser* og *maskinoffiser* ved FiV og *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* og *bachelorgradsstudium i nautikk* ved HBV for å få en avklaring om kravene i lov og forskrifter for høyere utdanning og for fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt når studentene har felles undervisning de to første årene. Gjennom revideringen må det avklares om nivået, innholdet i studiene, undervisningsformer, eksamensordningen og fagmiljøet er tilpasset både høyere utdanning og fagskoleutdanning.

1.2 Om revidering

Revidering av tidligere godkjente utdanningstilbud er den strengeste formen for tilsyn. I en revidering kontrollerer NOKUT om utdanningskvaliteten tilfredsstillende gjeldende bestemmelser for kvalitet i fagskoleutdanning, slik det beskrives i forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (heretter kalt fagskoletilsynsforskriften). Alle tilbydere skal til enhver tid drive sine godkjente utdanningstilbud i tråd med de bestemmelsene som gjelder for godkjent fagskoleutdanning.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (heretter kalt NOKUT-forskriften) gir NOKUT fullmakt til å revidere allerede godkjente tilbud. Revidering kan gjelde et utdanningstilbud i sin helhet, eller kun enkelte deler av et utdanningstilbud. Denne faglige vurderingen gjøres av en sakkyndig komité. Ved revidering skal det være en studentrepresentant i den sakkyndige komitéen. Komitéen gjør sin vurdering basert på tilbyders egenrapport og et institusjonsbesøk. De faglige kravene som skal vurderes fremkommer i fagskoletilsynsforskriften, kapittel 3. NOKUT vurderer administrativt om tilbyder oppfyller de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, som angitt i fagskoletilsynsforskriften § 3-1. En revidering kan også være begrenset til kun å gjelde de grunnleggende forutsetningene.

Alle de faglige og administrative kravene må være oppfylt på en tilfredsstillende måte for at fagskoleutdanningen skal gis fortsatt godkjenning. De sakkyndige vurderingene inngår, sammen med

den administrative vurderingen av styringsordning, reglement og kvalitetssikring, i en revideringsrapport som behandles av NOKUTs styre.

1.3 Overgangsordninger

Forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften) ble vedtatt av NOKUTs styre 12. desember 2013. Forskriften trådte i kraft umiddelbart og erstatter Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning, fastsatt av NOKUTs styre 26. januar 2009. Revideringer behandles etter kravene i fagskoletilsynsforskriften. Når det gjelder kravene til fagmiljøet i §§ 3-5 (1) b) og 3-5 (4) er det ett års overgangsordning for tilbydere som allerede har godkjente utdanninger. Dette innebærer at disse kravene må være oppfylt innen 12. desember 2014.

Læringsutbyttebeskrivelser i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring skal være implementert i alle godkjente fagskoleutdanninger innen utgangen av 2014.

1.4 Sakkyndig komité og institusjonsbesøket

Det er oppnevnt en felles sakkyndig komité til å foreta den faglige vurderingen av både fagskoleutdanningene *maskinoffiser* og *dekkoffiser* ved Fagskolen i Vestfold og *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* og *bachelorgradsstudium i nautikk* ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold.

- Professor Egil Pedersen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) (Komitéleder)
- Underdirektør Rune Vikse, Sjøfartsdirektoratets avd. for utdanning, sertifisering og bemanning
- Adjunkt Øyvind Sørbotten, Karmsund videregående skole
- Utviklingssjef Simon Bek Rasmussen, Aarhus maskinmesterskole
- Lektor Dorte Smedegaard Schmidt, Syddansk universitet
- Professor Bjørn Egil Asbjørnslett, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
- Student, Marte Murberg, Tromsø maritime skole
- Student Gjermund Langset, Høgskolen i Ålesund

Det ble gjennomført et institusjonsbesøk med intervjuer og omvisning i lokalene ved HBV den 15. og 16. september 2014. Komitéen intervjuet ledelsen ved skolen, studenter, studenttillitsvalgte, lærere og styreleder, og fikk en omvisning i lokalene. Erfaringene fra dette institusjonsbesøket utgjør, sammen med egenrapporteringen og tilhørende dokumentasjon, grunnlaget for de sakkyndiges vurdering som er nedfelt i denne revideringsrapporten.

2 Om tilbyder og utdanningene som revideres

Toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen skipsteknisk linje* og toårig *skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje*, ble godkjent av NOKUT i vedtak datert 14. februar 2006 (sak 05/24-12).

Fagskolen i Vestfold deltok i 2012 i en samlet søknad til NOKUT fra de maritime fagskolene om vesentlige endringer på grunn av endringer i kravene i STCW-konvensjonen (the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers) som medførte at alle skipsoffiserutdanningene måtte legges om innen 1. juli 2013. De maritime fagskolene samarbeidet om utviklingen av de endrede utdanningstilbudene, og det ble utarbeidet felles studieplaner som nå skal benyttes av fagskolene.

I NOKUTs opprinnelige godkjenninger av de maritime fagskoleutdanningene har det vært nyanseforskjeller i hva utdanningen er blitt navngitt. Gjennom den samlede søknaden ble navnet på studiene endret slik at alle fagskoletilbydere benytter navnene *maskinoffiser* og *dekksoffiser* på de maritime utdanningene. Det ble også søkt om å kunne tilby første året av utdanningene som en selvstendig fagskoleutdanning, slik at studenter som slutter etter ett år kan løse ut et mindre omfattende sertifikat fra Sjøfartsdirektoratet. Navnet på de ettårige utdanningene er henholdsvis *maskinoffiser på operativt nivå* og *dekksoffiser på operativt nivå*.

NOKUT fattet 10. april 2013 vedtak om godkjenning av vesentlige endringer for de maritime fagskoleutdanningene (sak 12/604). Vedtaket ble fattet på grunnlag av sakkyndig rapport, tilbyrernes kommentarer og tilleggsvurdering fra de sakkyndige. Tilbyderne av maritim fagskoleutdanning plikter å gjennomføre utdanningstilbudene slik det fremgår av rapporten og søknadene som ligger til grunn for vedtaket. Dette innebærer at fagskolene benytter felles studieplaner og samarbeider om endringer og utvikling av planene.

FiV har følgende godkjent fagskoletilbud:

- Automatisering
- Dekksoffiser på ledelsesnivå
- Dekksoffiser på operativt nivå
- Elektronikk
- Elkraft
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Maskinoffiser på ledelsesnivå
- Maskinoffiser på operativt nivå
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid

I årsrapporten for 2013, er det oppgitt et totalt studentantall på 233 for skoleåret 2013/2014.

2.1 Gjennomstrømning

I skjemaet for egenrapportering har tilbyder oppført følgende opptaksdata:

Tabell 1 Opptak og gjennomføring: dekksoffiser

År	Opptak			Gjennomføring*				
	På grunnlag av formell kompetanse	På grunnlag av real-kompetanse	Totalt	Normert tid	Ikke normert tid	Aktive student-er	Frafall **	Totalt
2008	19	0	19	10	0	10	9	12
2009	38	0	38	30	4	34	4	38
2010	29	0	29	24	0	24	5	29
2011	26	0	26	15	0	15	11	26
2012	38	0	38	16	10	16	12	38
2013	14	0	14	-	-	-	-	-

* De som skal telles er de studentene som ble tatt opp det året som står i første kolonne, slik at summen «Totalt» under opptak blir lik summen «Totalt» under gjennomføring.

** Frafall inkluderer alle som har sluttet uten å gjennomføre hele studiet med ståkarakter.

Tabell 2 Opptak og gjennomføring: maskinoffiser

År	Opptak			Gjennomføring*				
	På grunnlag av formell kompetanse	På grunnlag av real-kompetanse	Totalt	Normert tid	Ikke normert tid	Aktive student-er	Frafall **	Totalt
2008	12	0	12	3	0	3	9	12
2009	22	0	22	11	4	15	7	22
2010	22	0	22	17	2	19	3	22
2011	21	0	21	7	0	0	14	21
2012	24	0	24	13	2	13	9	24
2013	20	0	20	-	-	-	-	-

* De som skal telles er de studentene som ble tatt opp det året som står i første kolonne, slik at summen «Totalt» under opptak blir lik summen «Totalt» under gjennomføring.

** Frafall inkluderer alle som har sluttet uten å gjennomføre hele studiet med ståkarakter.

I tabellene over er det uklart hvordan man kommer frem til totalkolonnen til høyre. Ut fra tabellene er det en langt høyere andel dekksoffiserer som tar utdanningen på normert tid enn maskinoffiserer. Frafallet for maskinoffiserer økte betraktelig i 2011.

I dokumentasjon mottatt 22. november 2013, redegjorde FiV for gjennomstrømningen ved 1. klasse maskinoffiser 2012. Frafallet var på 46 %. Det oppgis at det ble tatt opp 19 studenter, men 6 trakk seg innen 10. september og ble ikke ansett som å ha startet opp. Videre er det vist til at 6 studenter sluttet og 1 fikk permisjon. De oppgitte tallene stemmer ikke overens med tabell 2 over, men årsaker til frafallet er likevel av interesse.

I årsrapporten for 2013 oppgis det for 2011/2012 et frafall på 50 % for første år på maskinoffiser og 82 % for det andre året. Tilsvarende tall for dekksoffiser er 44 % og 40 %. For studieåret 2012/2013 er tallene 53 % og 18 % for maskinoffiser og 20 % og 39 % for dekksoffiser. Totalt sett for 2011/2012 er frafallet for de maritime utdanningene 53 % og for 2012/2013 på 32 %. Det totale frafallet for alle studenter ved skolen er 23 % for 2011/2012 og 20 % for 2012/2013.

Frafallet for de maritime utdanningene er langt høyere enn ved de andre utdanningene ved FiV. Mulige årsaker til dette er ikke drøftet i årsrapporten. Det eneste tiltaket som blir satt i gang er at det ikke lenger

skal tas opp studenter til den ettårige utdanningen. Dette begrunnes med at når studentene går to år blir det færre eksamener og mer ro i undervisningen. FiV er av den oppfatning at dette vil gjøre det lettere for studentene å få med seg den undervisningen som blir gitt og at stryk- og avbruddsprosenten blir bedre uten at det går ut over kvaliteten på utdanningen. FiV var i kontakt med seks studenter som hadde sluttet 2013, og halvparten av disse oppgav at de sluttet fordi særlig matematikk ble for utfordrende.

Det er vanskelig å lese tabellene fra FiV. NOKUT ba derfor DBH - Fagskolestatistikk (DBH-F) om oversikten over strykprosenten ved alle fagskoler i nautisk linje (dekksoffiser) og skipsteknisk linje (maskinoffiser) i perioden 2011-2014, samt en oversikt over fullføringsgraden etter to år for alle maritime fagskolestudenter som var førstegangsregistrert i 2012. Tallene fra DBH-F står oppført i vedlegget i tabell V-1 og tabell V-2.

Tallene fra DBH-F viser at strykprosenten (tabell V-1) ved de maritime utdanningene ved FiV er langt høyere enn ved de andre maritime fagskolene, uavhengig av om det gjelder dekksoffiser- eller maskinoffiserutdanningene. Hvis man ser de to utdanningene under ett er gjennomsnittlig stryk på landsbasis 6,5 %, mens FiV hadde 18,4 %, som er klart foran den skolen med nest mest stryk (12,1 %). Fagskolen i Vestfold skiller seg altså ut blant de maritime fagskolene med hensyn til strykprosent.

Det kan være svingninger i slike tall fra år til år, men strykprosentene er beregnet ut fra fire årskull.

Tall for andelen studenter som har fullført etter to år (tabell V-2) viser at også her kommer FiV ut med lavest skår, selv om forskjellene ikke er like markante her. Begge utdanningene sett under ett viser at 57,6 % av alle maritime studenter som startet opp i 2012 hadde fullført utdanningen to år etter. Andelen fra FiV var 40,7 %, mens den skolen som hadde nest lavest andel hadde en skår på 47,8 %.

Det er svakheter ved DBH-tallene. De maritime fagskolene har ikke rapportert inn studenter som avslutter etter ett år, hvilket betyr at det er blitt registrert med «ikke fullført etter to år» dersom studenter har tatt *dekksoffiser på operativt nivå* (60 fap), i stedet for *dekksoffiser på ledelsesnivå* (120 fap). Tilsvarende gjelder for *maskinoffiser på operativt nivå* (60 fap) i stedet for *maskinoffiser på ledelsesnivå* (120 fap).

DBH-rapporteringen er også en forholdsvis ny ordning (oppstart 2011). Det vil derfor være unøyaktigheter både i rapporteringen av tallene og i tolkningen av disse.

Tendensen er likevel helt klar. FiV skiller seg markant ut i negativ retning med hensyn til gjennomstrømming, i forhold til resten av den maritime fagskolesektoren.

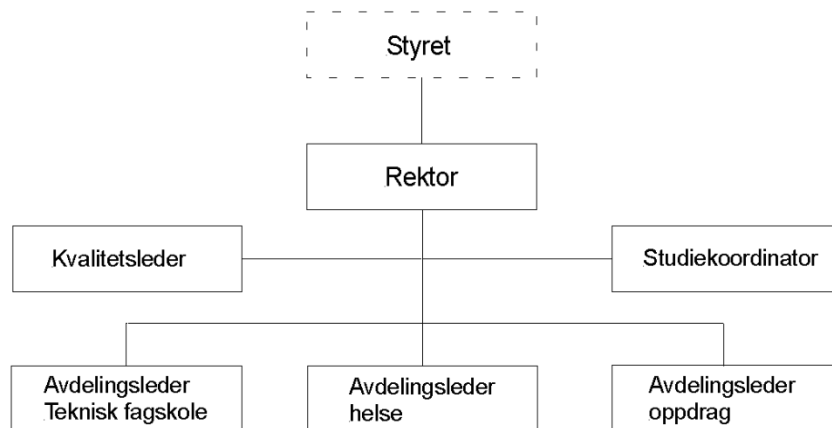
Høy strykprosent og lav fullføringsprosent er ikke ensbetydende med lav kvalitet. Hvis opptaksnivået er lavt, vil det påvirke gjennomstrømmingen i negativ retning, uten at det nødvendigvis betyr at kvaliteten på utdanningen er svak. Svak rapportering vil også kunne påvirke gjennomstrømmingstallene, uten at kvaliteten ved utdanningen som sådan nødvendigvis er lav.

Andre forklaringer på lave gjennomstrømmingstall har med kvaliteten på utdanningen å gjøre.

- Det pedagogiske opplegget: Hvis det pedagogiske opplegget ikke er tilpasset studentene vil det påvirke strykprosenten og fullføringsgraden i negativ retning. Høy strykprosent og lav fullføringsgrad kan være et tegn på svikt i det pedagogiske opplegget.
- Vurderingsordningen: Hvis vurderingsordningen er for streng vil det påvirke strykprosenten i negativ retning. Høy strykprosent og lav fullføringsgrad kan være et tegn på svikt ved vurderingsordningen.

Forøvrig viser vi til den sakkyndige vurderingen i kapittel 4 og NOKUTs vurdering i kapittel 5.

2.2 Organisasjonskart

2.3 Om tilbyders hjemmeside

NOKUT har gjennomgått tilbyders hjemmeside, www.fiv.no som blant annet omhandler informasjon om utdanningene som revideres. Hjemmesiden ble endret den 25. september og fremstår nå som oversiktlig og ryddig. Det er oppgitt at utdanningene *maskinoffiser* og *dekksoffiser* er samlokalisert med den maritime høyskoleutdanningen ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV). Studentene har felles undervisning i alle fag over to år. Videre står det at fagskolestudentene har en fordel innen fordypningsfagene (funksjonsfagene), mens høyskolestudentene har en fordel innen allmennfagene. Studentene på maritime fag blir medlem av Studentsamskipnaden i Vestfold og må betale medlemsavgift og kopipenger. Fagskolestudentene har samme medlemsfordeler som høyskolestudentene.

Det ligger lenker til HBVs hjemmeside og studieplanene for deres maritime utdanning. Det er ikke oppgitt hvilke studieplaner som gjelder for henholdsvis *maskinoffiser* og *dekksoffiser*, hverken på hjemmesiden eller i studieplanene. Det som er oppgitt på hjemmesiden om de maritime fagskoleutdanningene stemmer derfor ikke overens med informasjonen som NOKUT har basert sin godkjenning på. Informasjonen som gis om disse utdanningene kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

Vi viser ellers til den sakkyndige vurderingen i kapittel 4.

3 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komitéen. Der det forekommer «vi» er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
  - b) System for kvalitetssikring
  - c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
  - d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
  - e) Vitnemål.
  - f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
  - g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styringsordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 13/134-9.

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har. Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

NOKUT mener at styret vanskelig kan ta det ansvaret de er pålagt for de maritime fagskoleutdanningene siden FiV har satt bort gjennomføringen av utdanningene til HBV. Fagskolen har ingen ansatte med maritim fagkompetanse, og dette medfører at skolen ikke kan sikre det faglige innholdet og kvaliteten i utdanningene. Det er studieplanene for *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* og *bachelorgradsstudium i nautikk* ved HBV som benyttes, og ikke de nasjonale planene for maritime fagskoleutdanninger, som ligger til grunn for NOKUTs godkjenning. På institusjonsbesøket fikk vi bekreftet at fagskolestudentene forholder seg til høyskolen både ved faglige og praktiske spørsmål. Dette gjelder også tillitsvalgt for fagskolestudentene. I henhold til fagskoleloven § 3 skal tilbyder ha en administrativ og faglig ledelse som skal stå for den daglige driften av utdanningene. Vi kan ikke se at FiV kan ta ansvaret for den daglige driften for de maritime fagskolestudentene når studentene ikke vet

hvem ledelsen ved skolen er, og det ikke er ansatte fra fagskolen blant undervisningspersonalet. Dette gjør det også vanskelig å sikre studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder ikke overordnet læringsutbyttebeskrivelser. Dette må være implementert innen 31.12.2014. Vitnemålet tilfredsstillende ikke kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Vi gjør oppmerksom på at Sjøfartsdirektoratet skal ha resultatene rapportert elektronisk, ikke som kopi av vitnemål. Tilbyder må sørge for at det etableres og implementeres rutiner for dette.

Reglement

Klagebehandling

Saksgang i klagebehandling

Det vises til egen paragraf om klage for alle vedtak som kan påklages. Som vi tidligere har anbefalt, gis det en tydelig beskrivelse av saksgang som gjelder alle klagesaker i denne paragrafen. Det er oppgitt at studenten kan be om skriftlig redegjørelse i alle saker studenten vurderer å klage på innenfor klagefristen. Vi savner imidlertid en bestemmelse dere hadde noen steder i forrige reglement om at dersom studenten ber om begrunnelse, løper klagefristen fra det tidspunkt begrunnelsen er gitt.

I våre to forrige vurderinger påpekte vi at «det alltid skal gis begrunnelse for avslag og andre typer vedtak som er uheldig for søker/student. Begrunnelsen skal gis samtidig med at vedtaket fattes. I de tilfeller begrunnelsen ikke gis når vedtaket fattes, kan studenten fremsette krav om begrunnelse så lenge klagefristen gjelder (tre uker). Da stoppes klagefristen og begynner helt på nytt (tre uker) når studenten har mottatt begrunnelsen. Det må komme tydelig frem om vedtakene er begrunnet». I det reviderte reglementet er det oppgitt at vedtak fattet av klagenemnden skal være begrunnet, men det fremkommer ikke at andre vedtak skal være begrunnet. I beskrivelsen av saksgangen må det fremkomme at alle vedtak som er til ugunst for søker/student skal være begrunnet. I de tilfeller begrunnelsen ikke gis når vedtaket fattes, kan studenten fremsette krav om begrunnelse så lenge klagefristen gjelder (tre uker). Da stoppes klagefristen og begynner helt på nytt (tre uker) når studenten har mottatt begrunnelsen.

I det forrige reglementet var det bestemmelser om klage over formelle feil ved eksamen. Dette er blitt borte i det reviderte reglementet. Reglementet må ha bestemmelse om formelle feil ved eksamen, og det må vises til paragraf om klage for denne bestemmelsen.

Hvem fatter vedtak

For flere av bestemmelsene er det ikke oppgitt hvem som fatter vedtak. Det må være tydelig hvem som fatter de ulike vedtakene og vi mener det må tas en gjennomgang av alle bestemmelsene slik at dette sikres.

Opptak

I vedlegget om opptakskrav er de ulike fagbrevene for opptak oppgitt. Det er oppgitt en rekke fagbrev for helsefagene, og vi ber dere kontrollere om dette er i henhold til studieplaner og godkjenningen gitt av NOKUT.

Innpassing og fritak

Bestemmelse om innpassing er noe endret. Det skilles ikke på hva som er innpassing og hva som er fritak. Dette må gjøres tydeligere, hvilket vi også ga tilbakemelding om i vår forrige vurdering. I denne paragrafen er det lagt til en bestemmelse om at studenten kan beholde studieplassen i 50 % utover normert tid. Vi anbefaler at bestemmelsen strykes her da den er gjentatt i § 9.

Vitnemål

Bestemmelsen om vitnemål er oppdatert. Det må tydeliggjøres i reglementet at også det overordnede læringsutbyttet, NKR-nivået og kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2) skal oppgis på vitnemålet.

Generelt om reglementet

FiV har gjort store endringer i reglementet, og reglementet fremstår som et ryddig og oversiktlig dokument. Det er kun mindre endringer som gjenstår før reglementet kan vurderes som tilfredsstillende.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforordningen stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Tilbyder har en særskilt klagenemd som klageinstans. Klagenemnden består av én student, én rektor eller leder fra en annen fagskole og én person fra næringslivets organisasjoner. Klagenemndens sammensetning er tilfredsstillende, men det bør også oppnevnes personlig vara for studentrepresentanten.

3.3 Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- organisere de maritime utdanningene slik at styret kan følge opp de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven,
- endre informasjonen om de maritime fagskoleutdanningene på hjemmesiden,
- utforme mal for vitnemål i henhold til NOKUTs krav,
- sørge for at det etableres rutiner for å rapportere vitnemål elektronisk til Sjøfartsdirektoratet,
- la det komme tydelig frem om vedtakene er begrunnet,
- opplyse om klagefrister når en student krever begrunnelse for et vedtak,
- påse at det er tydelig hvem som fatter de ulike vedtakene,
- skille på hva som er innpassing og hva som er fritak,
- inkludere bestemmelser om formelle feil ved eksamen,
- tydeliggjøre at også det overordnede læringsutbyttet, NKR-nivået og kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2) er oppgitt på vitnemålet.

Tilbyder bør

- kontrollere om alle fagbrev som er oppgitt som opptaksgrunnlag er i henhold til studieplaner og godkjenningen gitt av NOKUT,
- oppnevne personlig varamedlem for studentrepresentanten i klagenemnden.

3.4 System for kvalitetssikring (§ 5-1)

3.4.1 Systembeskrivelse

(1) Tilbyder skal ha en systembeskrivelse som består av de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet og viser sammenhengen mellom disse. Beskrivelsen skal omfatte ansvarsforhold og rapporteringslinjer, og det skal fremgå hvordan informasjonen systemet fremskaffer blir brukt til å utvikle og forbedre utdanningene.

NOKUT godkjente Fagskolen i Vestfolds sitt system for kvalitetssikring (KS) i september 2013. De maritime utdanningene inngår ikke i dette systemet, men resultatene fra maritime fag innarbeides i felles årsrapport. Dette er i tråd med forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (NOKUT-forskriften) § 5-3 (2) tredje ledd som lyder:

NOKUT kan gi unntak fra bestemmelsene om kvalitetssikring i denne forskrift hvis et system for kvalitetssikring allerede inngår i kravene fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet ....

Sjøfartsdirektoratet stiller krav til at tilbyder skal ha et kvalitetssystem godkjent av Sjøfartsdirektoratet og sertifisert etter anerkjent standard. Sjøfartsdirektoratet godtar et kvalitetssystem sertifisert av Det Norske Veritas (DNV) og skolen fikk sitt system sertifisert 30. juni 2014 i henhold til DNV-GL standard: DNV-GL-ST-0029.

Når NOKUT gir unntak for NOKUTs egne bestemmelser om system for kvalitetssikring, er det for at tilbyderen skal slippe unødig dobbeltarbeid. NOKUT anser det som unødig dobbeltarbeid, når vi anser oss rimelig trygge på at det andre systemet langt på vei dekker våre krav.

NOKUT har ikke vurdert systemet som er godkjent av DNV, men vi har vurdert om relevant informasjon om de maritime utdanningene fremkommer i årsrapporten for 2013. Dersom det er slik at systemet som er godkjent av DNV ikke er utformet slik at det blir innhentet nødvendig informasjon om kvaliteten i de maritime utdanningene, må tilbyder innlemme de maritime utdanningene i det NOKUT-godkjente systemet for kvalitetssikring.

3.4.2 Årsrapport

(5) Ledelsen skal årlig utarbeide en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene.

Vurdering

Vi har sett på årsrapporten for 2013. I vår vurdering av system for kvalitetssikring datert 20. september 2013, skrev vi om årsrapporten for 2011 at det kommer tydelig frem hvilke tilbakemeldinger som kommer fra ulike kilder, men at det i liten grad blir gjort en helhetlig vurdering av selve utdanningskvaliteten. Det ble også påpekt at det under «ledelsens samlede analyse og vurdering av kvaliteten», ble konstatert at kvaliteten ved utdanningene er god, uten at det er foretatt en analyse hvor de konkrete tilbakemeldingene om utdanningens kvalitet ble vurdert. Det sies i liten grad *hvordan* skolen benytter denne informasjonen til å forbedre sitt utdanningstilbud.

Årsrapporten for 2013 viser de samme svakhetene. Det blir beskrevet at det er innhentet informasjon fra de ulike aktørene, men innholdet i informasjonen er i liten grad beskrevet. Under «Undervisningspersonalets og sensorenes vurdering av utdanningstilbudet» er det eksempelvis oppgitt

at personalet skriver rapport etter fastsatt mal. Resultater av rapporten blir diskutert og danner grunnlaget for neste skoleår. Dette viser at undervisningspersonalets vurderinger brukes i kvalitetsarbeidet med utdanningene, men vi savner en overordnet beskrivelse av hva som fremkommer i rapportene og eventuelle tiltak eller endringer som blir gjort på grunnlag av dette.

Årsrapporten fremstår nærmest som en beskrivelse virksomheten ved skolen og hvordan informasjon innhentes. Vi forventer at FiV endrer strukturen i årsrapporten slik at også resultatene av den innhentede informasjonen fremkommer. Det må tydeliggjøres hvordan tilbakemeldinger om utdanningskvaliteten analyseres og hvilke tiltak som settes i gang på grunnlag av innsamlet informasjon.

Ved søknad om godkjenning av system for kvalitetssikring, oppgav FiV at det er eget system for de maritime utdanningene, men resultatene fra maritime fag innarbeides i felles årsrapport.

De maritime utdanningene er omtalt i årsrapporten og tall for gjennomstrømning og eksamen er oppgitt. Skolen har som mål at frafall/ avbrudd for hele skolen ikke skal overstige 15 %. Målet nås for elektrofag, men for helse og maritime fag er målet ikke nådd. I systembeskrivelsen som er godkjent av NOKUT, fremgår det at gjennomstrømning og sluttarakter anses som hovedindikator på kvaliteten i utdanningstilbudene. Vi finner det derfor påfallende at det i årsrapporten ikke er drøftet hvorvidt det store frafallet for maritime utdanninger er en indikasjon på kvalitetssvikt. Dette er også påpekt i vår vurdering av gjennomstrømning i kapittel 2.

Det er uklart om det innhentes tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene. Det vises til eksamenssamarbeidet med maritime fagskoler for de maritime utdanningene og at eksterne sensorer gir tilbakemelding på kvaliteten på eksamen. Videre er det oppgitt at sensorene skal uttale seg om hvordan kvaliteten på selve undervisningen gjennom studieåret har vært, men det er ikke gitt eksempler på at slik informasjon er innhentet. FiV må dokumentere at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene og uttalelser fra sensorer om kvaliteten på undervisningen i de maritime utdanningene.

Det er oppgitt at studenter på maritime fag gjennomfører lik undersøkelse som studenter ved HBV. Resultatet gitt av fagskolestudentene kan trekkes ut slik at nødvendige tiltak for denne gruppen kan iverksettes. Det oppgis også at det er egne rutiner for oppfølging etter at undersøkelsen er gjennomført. Det er uvisst hvilke tilbakemeldinger studentene har gitt, da det ikke er oppgitt noen resultater i årsrapporten. Dette gjelder for studenter ved alle utdanninger ved FiV. Det fremkommer ikke om tilbakemeldingene fra de maritime fagskolestudentene er trukket ut og analysert. FiV må legge frem eksempler på dette.

Når det gjelder tilbakemeldinger for yrkesfeltet for de maritime utdanningene, er det oppgitt at det har vært et møte med bransjen og at maritime fag er positive til at studenter fra fagskolen og høyskolen får felles undervisning. Det oppgis også at det samarbeides med Maritimt kompetansesenter om rekruttering og kadett plasser. FiV kan imidlertid ikke dokumentere et formelt samarbeid med yrkesfeltet for de maritime utdanningene. Som vedlegg til egenrapporten er det samarbeidsavtale med HBV og avtale mellom maritime fagskoler om eksamenssamarbeid. Vi viser til vurderingen i 4.1.2 hvor dette er vurdert. Vi forventer at tilbakemelding på utdanningskvaliteten fra samarbeidspartnere i yrkeslivet fremkommer i årsrapporten.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- dokumentere at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene og uttalelser fra eksterne sensorer om kvaliteten på undervisningen i de maritime utdanningene,
- legge frem eksempler på at tilbakemeldingene fra de maritime fagskolestudentene er trukket ut og analysert,
- arbeide videre med kommende årsrapporter slik at det fremkommer hvordan tilbakemeldinger om utdanningskvaliteten analyseres, og hvilke tiltak som settes i gang på grunnlag av innsamlet informasjon.

4 Sakkyndig vurdering av fagskoleutdanningene dekksoffiser og maskinoffiser

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Utdanningene har mange felles elementer. Den sakkyndige vurderingen er derfor gjort samlet. Der det er nødvendig med ulike vurderinger, er dette angitt.

4.1 Oppsummering

Fagskolen i Vestfold (FiV) har som tilbyder satt bort den maritime utdanningen til *maskinoffiser* og *dekksoffiser* i sin helhet til Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV). Utdanningen gjennomføres i praksis slik at det er identisk undervisning for fagskolestudenter og høyskolestudenter de to første studieårene av bachelorutdanningene i marinteknisk drift og nautikk. Ledelsen ved HBV og FiV, samt faglærerne, har gitt klart uttrykk for at de oppfatter og behandler studentgruppene som én homogen gruppe, selv om fagskole- og høyskolestudentene har ulike forkunnskaper.

Gjennomføringen av undervisningen for fagskolestudentene er regulert gjennom en egen avtale mellom FiV og HBV. I avtalen står det eksplisitt at HBV er forpliktet til å anvende årsverk fra FiV, men fagskolen har for tiden ingen tilsatte med maritime kompetanse. Dette medfører at skolen ikke kan kvalitetssikre det faglige innholdet i utdanningene. I egenrapporten fremkommer det at alle foreleserne i de maritime utdanningene er tilsatt ved HBV, hvilket ble opplyst på institusjonsbesøket å være etter ønske fra HBV. Institusjonsbesøket bekreftet også at fagskolestudentene, samt deres tillitsvalgte, forholder seg til HBV ved alle faglige og praktiske spørsmål.

I henhold til fagskoleloven § 3, skal tilbyder ha en administrativ og faglig ledelse med formell faglig kompetanse som skal stå for den daglige driften av utdanningene. Vi kan ikke se at FiV kan ta dette ansvaret for den daglige driften for de maritime fagskolestudentene når studentene selv ikke forholder seg til ledelsen ved skolen og det ikke er faglig maritim kompetanse hverken blant faglærere eller i ledelsen.

Det er studieplanene for *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* og *bachelorgradsstudium i nautikk* ved HBV som benyttes for fagskolestudentene. FiV har ikke utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. I egenrapporten er det vedlagt en matrise som skal vise samsvar med emneplaner for de nasjonale planene for maritim fagskoleutdanning. Studieplanene viser at både innholdet og undervisningen i stor grad er tilpasset studenter med generell studiekompetanse som har gjennomført en videregående opplæring hvor det legges mest vekt på teoretisk kunnskap. Studenter med fagbrev har gjennomført en videregående opplæring som har vært mindre teoretisk, men mer praktisk og yrkesrettet, og resultatet blir derfor - i noen fag - et kunnskapsgap mellom studentenes forkunnskaper og det faktiske innholdet i undervisningen.

Vi har funnet det dokumentert at hverken innhold eller undervisning for fagskolestudentene i tilstrekkelig grad bygger på den yrkesfaglige kompetansen de har oppnådd gjennom sine fagbrev. Vi mener derfor at utdanningsløpene for fagskolestudenter og bachelorstudenter må differensieres slik at kravet om at fagskoleutdanningene skal bygge på fagbrevene *motormann* og *matros* tilfredsstilles.

Oppbyggingen av utdanningene, innhold, arbeids- og undervisningsformer, må baseres på de praktiske og teoretiske kunnskapene fagskolestudentene har tilegnet seg gjennom fagbrevet. Selv om begge utdanningene skal tilfredsstillere minimumskravene til samme sertifikat, mener vi at det må gis ulike eksamener til fagskolestudenter og bachelorstudenter som er tilpasset de respektive læringsutbyttebeskrivelsene. Vi vil også understreke at FiV ikke oppfyller Sjøfartsdirektoratets krav til eksamensavvikling.

Fagskolen i Vestfold må enten utarbeide og anvende egne studieplaner som er tilpasset maritim fagskoleutdanning, eller benytte de nasjonale planene som foreligger. Det må derfor gjøres betydelige endringer i samarbeidet mellom FiV og HBV som sikrer at fagskoleutdanningene *dekksoffiser* og *maskinoffiser* faktisk oppfyller kravene for en fagskoleutdanning. FiV må tilsette fagpersoner slik at undervisningspersonalet blir tilpasset gjennomføringen av fastsatte læringsaktiviteter for *maskinoffiser* og *dekksoffiser*. Vi er imidlertid av den oppfatning at FiV og HBV har gode forutsetninger for å kunne samarbeide om deler av de maritime utdanningene dersom det utarbeides differensierte studieløp.

4.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

4.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

I Reglement for Fagskolen i Vestfold, vedtatt av Styret for Fagskolen i Vestfold i juni 2014, står det i vedlegg 1, Opptakskriterier:

Fullført og bestått videregående opplæring, med fagbrev eller vitnemål fra yrkeskompetanse. For de maritime fagene er det listet opp krav til følgende fagbrev:

Dekksoffiser:

Fagbrev innen

- Matros
- Operativt D5 sertifikat og gjennomført videregående opplæring

Maskinoffiser:

Fagbrev innen

- Motormann

Alle som har fått et fagbrev som *matros* eller *motormann* tilfredsstiller kravene til relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Vi mener således at det formelle grunnlaget for opptak er tilfredsstillende.

Søkere som ønsker realkompetansevurdering sender søknaden til FiV som foretar vurderingen. Søkere må ha minst fem års praksis som matros for opptak til *dekksoffiser* og fem års praksis som motormann for opptak til *maskinoffiser*. Skolen oppgir at det ikke er tatt inn søkere på grunnlag av

realkompetansevurdering til de maritime utdanningene siden studieåret 2009/2010. Vi finner kravene for opptak på grunnlag av realkompetanse tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

I egenrapporten har FiV vedlagt samarbeidsavtalen med HBV og avtale mellom maritime fagskoler om eksamenssamarbeid. Det er ikke lagt frem formelle samarbeidsavtaler med yrkesfeltet. Vi fikk fra institusjonsbesøket inntrykk av at det ble brukt forelesere fra forskjellige bedrifter i området, blant andre Alfa Laval og Diesel Power. Klassene hadde også nylig vært på skoletur til Danmark med Color Line der de var innom vedlikeholdsavdelingen til MAN-diesel.

Det er et krav fra NOKUT er at det skal være et nært samarbeid med yrkesfeltet for å sikre at læringsutbyttet fagskolestudentene har etter endt utdanning er i tråd med yrkesfeltets behov for kompetanse. Det må derfor klart beskrives hvem skolen samarbeider med, og hva de samarbeider om. Muntlige avtaler med forskjellige aktører er ikke tilstrekkelig.

FiV oppgir i egenrapporten at det fra høsten 2014 vil bli etablert et fagforum for maritime fag på linje med de fagforum som er etablert for de øvrige fagskoletilbudene ved skolen. Ifølge FiV vil dette være med på å gi tilbakemelding fra eksterne interessenter i næringen. De opplyser at det er utarbeidet egen møteinnkalling med faste saker hvor møtet gjennomføres to ganger per år. I tillegg skal en spørreundersøkelse besvares én gang per år fra høsten 2014. Dette ser vi som positivt, men det er ikke dokumentert at det er inngått et formelt samarbeid, eller om det er avholdt møter.

For å få sertifikat i henhold til STCW-konvensjonen kreves fartstid (praksis) ombord på skip. Slik fartstid inngår ikke i skolens godkjenning. Normalt dekkes fartstidskravet gjennom systematisk opplæring om bord (kadett-tid). Det er av avgjørende betydning for studenten å få kadett plass etter endt utdanning slik at utdanningen kan benyttes. Det er derfor svært viktig at FiV har et godt samarbeid med yrkesfeltet og får tilbakemeldinger på studentenes læringsutbytte.

Vi mener også at det kan være hensiktsmessig å etablere system for å sikre at studentene registreres og benytter seg aktivt av de maritime opplæringskontorenes nasjonale kadett database som er kontaktpunktet mellom rederi og kadett.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må etablere formelle samarbeidsavtaler direkte med aktører i yrkesfeltet.

Tilbyder bør

- sikre nødvendig kontakt med næringen for å kalibrere opptak og knytte kontakt mellom student og næring,
- etablere system for å sikre at studentene registreres og benytter seg aktivt av de maritime opplæringskontorenes nasjonale kadettdatabase som er kontaktpunktet mellom rederi og kadett.

4.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Vurdering

Utdanningene er underlagt den internasjonale konvensjonen for opplæring, sertifisering og vakthold til sjøs (STCW 1978, Standards of Training, Certification and Watchkeeping). Konvensjonen er opprinnelig fra 1978 og har gjennomgått flere vesentlige revisjoner – sist i 2010. Også endringene er bindende for de stater som har tiltrådt konvensjonen.

I Norge gjøres konvensjonen gjeldende gjennom forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk 2011-12-22-1523.

Det er videre utarbeidet nasjonale emneplaner for fagskolene som dekker endringene etter siste revisjon av konvensjonen. De øvrige kompetanser har fagskolene dekket gjennom individuelle NOKUT-godkjenninger.

Fagskolen i Vestfold benytter ikke de nasjonale planene for maritime fagskoleutdanninger og underviser derfor ikke i henhold til egen NOKUT-godkjenning, siden det er Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV) som står for den praktiske gjennomføringen av undervisningen for fagskolestudentene. Oppfyllelsen av STCW-kravene gjøres derfor gjennom avtalen med HBV.

Eventuelle underleverandører skal omfattes av tilbyders kvalitetssikringssystem, jf. kvalifikasjonsforskriften § 14.4. Tilbyder (FiV) er ansvarlig for å sikre at det underleverandøren (HBV) tilbyr er i samsvar med gjeldene godkjenning. Vi har ikke fått dokumentasjon på at tilbyder har utarbeidet rutiner for dette.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må etablere et system som kontinuerlig sikrer at studentene får den undervisningen som FiV har godkjenning for.

4.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Studiet har ikke praksis.

4.2.5 Arbeidsmengde for studentene

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

I egenrapporten opplyses det at den totale arbeidsbelastningen er 1750 timer per år. For første studieår for *maskinoffiser* og *dekksoffiser* er 756 timer lærerstyrt og 994 timer egenstudier. For andre studieår er 670 timer lærerstyrt og 1080 timer selvstudium. Den oppgitte arbeidsmengden er innenfor et normalt omfang for en utdanning på 120 fagskolepoeng. Fagskolen har i egenrapporten satt inn lenker til studieplanene for bachelor i marinteknisk drift og bachelor i nautikk, og skolen viser til at de fire første semestrene i disse planene gjelder for fagskolestudentene.

I de nasjonale studieplanene for *dekksoffiser* og *maskinoffiser* er det oppgitt at det totalt skal være en arbeidsbelastning på 1700 timer per år med 1320 timer organisert pedagogisk aktivitet og 380 timer egenarbeid per år. I studieplanene for bachelorstudiene er det ikke oppgitt antall arbeidstimer for emnene og vi kan heller ikke se hvor mange timer innen hvert emne som er organisert pedagogisk aktivitet og egenarbeid. Vi kan derfor ikke vurdere arbeidsbelastningen for hvert enkelt emne. Vi viser til rapporten 4.3.4 for vår vurdering av studieplanen.

I tillegg er det uklart om organisert pedagogisk aktivitet er det samme som lærerstyrt undervisning, men vårt inntrykk fra institusjonsbesøket er at det gis langt mindre lærerstyrt undervisning enn ved andre fagskoler. FiV må avklare om organisert pedagogisk aktivitet er noe annet enn lærerstyrt undervisning.

På institusjonsbesøket fikk vi et bestemt inntrykk av at det er mer selvstudium enn det egenrapporten tilsier, og noen av fagskolestudentene ga uttrykk for at det er vanskelig «å henge med» og at «det ikke er nok timer i døgnet». Den reelle arbeidsmengden det første studieåret er nok høyere enn angitt fordi fagskolestudentenes forkunnskaper ikke er i overensstemmelse med den faktiske undervisningen som i stor grad er tilpasset høyskolestudenter med generell studiekompetanse. Fagskolestudentene ga uttrykk for at de møter de største utfordringene i de teoretiske fagene, mens de i noen fag, særlig der simulatorentrening anvendes, går med mye tid til å gi høyskolestudentene det grunnlaget som fagskolestudentene allerede har fra læretid og videregående utdanning. Høyskolestudentene mangler praktisk erfaring, og det ble på institusjonsbesøket flere ganger vist til eksempler på dette. Dette fører til at fagskolestudentene får mye repetisjon i eksempelvis simulatorundervisningen som i stedet kunne blitt anvendt på å bedre læringsprogresjonen.

Vi viser forøvrig til våre vurderinger om utdanningens innhold, emner, det pedagogiske opplegget og undervisningsformer og læringsaktiviteter.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tilpasse undervisningen slik at den gir en arbeidsmengde som er i henhold til fagskolestudentenes opptakskrav,
- oppgi arbeidsbelastningen for hvert enkelt emne i form av organisert pedagogisk aktivitet og egenarbeid,
- avklare om organisert pedagogisk aktivitet er noe annet enn lærerstyrt undervisning.

4.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Det er et krav at læringsutbyttebeskrivelser skal være implementert i all eksisterende fagskoleutdanning innen utgangen av 2014. Fagskolen har i sin egenrapport redegjort for at de arbeider med dette og vil oppfylle kravet innenfor tidsfristen. Fagskolen har dessuten redegjort for at skolen arbeider med læringsutbyttebeskrivelser i et felles samarbeid med fagskolene vedrørende emnebeskrivelser. I forbindelse med institusjonsbesøket, og den etterfølgende prosess med vår rapportskrivning, er dette enda ikke dokumentert. Vi kan derfor ikke vurdere om læringsutbyttebeskrivelser er dekkende og relevante.

Fagskolen har oppgitt at de to første årene i studieplanene for *bachelorgradstudium i nautikk og bachelorgradstudium i marinteknisk drift* angir studieplanen for fagskoleutdanningene. Læringsutbyttebeskrivelsene i disse studieplanene ligger på nivå 6 i NKR. Fagskolen må utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser som samsvarer med nivå 5.2 i NKR,
- tydeliggjøre at læringsutbyttebeskrivelsene refererer til de studieplaner som faktisk er i bruk.

4.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

4.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Fagskolen skriver i egenrapporten at navnene «dekksoffiser på ledelsesnivå» og «maskinoffiser på ledelsesnivå» anses å gi et riktig navn på utdanningen da det er dekksoffiserer og maskinoffiserer som utdannes på denne fordypningen. Fagskolen gir kun utdanning på ledelsesnivå.

Vi anser navnene på utdanningene som dekkende for den yrkeskompetansen utdanningene skal gi, men vi kan ikke vurdere om navnet er dekkende for læringsutbyttet før dette er på plass.

Navn på utdanningene samsvarer ikke med navnene i studieplanene som benyttes av HBV. Tilbyder må sørge for at det benyttes samme navn på utdanningene som er oppgitt i studieplanene.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR før vi kan vurdere om navnet er dekkende for læringsutbyttebeskrivelsen,
- benytte samme navn på utdanningene som er oppgitt i studieplanene.

4.4.2 Utdanningens innhold

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

Vurdering

Det er studieplanene for *bachelorgradsstudium i nautikk* og *bachelorgradsstudium i marinteknisk drift* ved HBV som benyttes av FiV. Det er ikke utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser for fagskoleutdanningene i henhold til nivå 5.2 i NKR, så vi kan derfor ikke vurdere om innholdet er egnet for å nå læringsutbyttet før dette er på plass.

De to første årene i disse studieplanene gjelder for fagskolestudentene. I egenrapporten har FiV lagt ved en matrise med kvitteringslister som skal vise samsvar med emneplaner for de nasjonale planene for maritim fagskoleutdanning. Selv om det ikke fremkommer tydelig av studieplanene for dekksoffiser- og maskinoffiserutdanningene, finner vi at det er sannsynliggjort at det faglige innholdet er dekket i henhold til STCW-kravene. Innholdet i utdanningene er identisk for fagskole- og høyskolestudentene, men det gjøres ingen tilpasninger av undervisningen for fagskolestudentene. Vi påpeker at dette er i strid med lov og forskrift.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utarbeide en egen beskrivelse for innholdet i utdanningene til fagskolestudentene,
- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR slik at det kan vurderes om innholdet i utdanningene er egnet for å nå læringsutbyttet

4.4.3 Utdanningens emner

(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Fagskolen har levert samsvarsmatriser for emnekodene for fagskole- og bachelorutdanningene. I følge tabellene dekker de hverandre, både for første og andre studieår. Siden det ikke foreligger en læringsutbyttebeskrivelse i henhold til nivå 5.2 i NKR kan dette kravet ikke vurderes fullstendig.

Vi registrerer at emnekode 00TM01M *Maritim engelsk på ledelsesnivå*, dekkes inn av FF-NEC1000 i første studieår, bruk av simulator (engelskspråklig) samt utstrakt bruk av engelsk faglitteratur i begge studieårene. Emnekode 00TM02H *Norsk kommunikasjon på operativt nivå*, samt 00TM02P *Norsk kommunikasjon på ledelsesnivå*, dekkes av FF-NEC 1000. Undervisning i norsk maritimt regelverk er i sin helhet lagt til 5. semester (inngår som del av NA-MLA3000).

Grunnleggende sikkerhetsopplæring, maritim mobilradiokommunikasjon og medisinsk behandling er oppgitt som valgfag for bachelor i nautikk. Disse konvensjonsfagene kan ikke tilbys som valgfag, men må inngå obligatorisk i fagskoleutdanningen til dekksoffiser slik at kandidatene kan løse sertifikat. Det er heller ikke satt av tid til disse valgfagene første eller andre året, og det er ikke oppgitt når maritim mobilradiokommunikasjon og medisinsk behandling kan tas.

For bachelor i marinteknisk drift er grunnleggende sikkerhetsopplæring oppgitt som valgfag. Dette konvensjonsfaget kan ikke tilbys som valgfag, men må inngå i fagskoleutdanningen *maskinoffiser som obligatorisk fag* slik at kandidatene kan løse sertifikat.

Ifølge studieplanen må studentene ha bestått alle fag, inkludert femte semester, for å kunne ta *videregående sikkerhetsopplæring*. Dette er etter at fagskolestudentene er ferdige med sin utdanning. Videregående sikkerhetsopplæring må gjennomføres før dekksoffiserstudentene kan ta medisinsk behandling, jf. 1.7.1 i emneplan for medisinsk behandling.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- sørge for at FiV-studentene får undervisning i norsk maritimt regelverk,
- lage en egen beskrivelse over *utdanningens innhold* for fagskolestudentene,
- tilby alle nødvendige kurs for at kandidatene senere skal kunne løse sertifikat, deriblant *grunnleggende og videregående sikkerhetskurs*, som obligatoriske i løpet av første eller andre studieår.

Tilbyder bør etablere et system som kontinuerlig sikrer at studentene får den undervisning FiV er godkjent for.

4.4.4 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Fagskolen har i egenrapporten oppgitt lenker til studieplanene for høyskolen. Det oppgis at de fire første semestrene gjelder for fagskolestudentene. I egenrapporten er det lagt ved en matrise med kvitteringslister som skal vise samsvar med emneplaner for de nasjonale planene for maritim fagskoleutdanning. På hjemmesiden til FiV er det lenker til HBVs side for alle deres maritime studier. Ved sjekk av hjemmesiden 16. oktober 2014, oppgis det ikke hvilke studieplaner studenter som søker *dekksoffiser* eller *maskinoffiser* skal forholde seg til.

Det fremgår ikke av studieplanene til HBV at de fire første semestrene også gjelder for fagskolestudentene. Tvert imot opplyses at siste revisjon er endret med «Text about vocational students is removed.»

Ifølge NOKUTs krav skal studieplaner for fagskoleutdanninger inneholde:

- navn på utdanningen
- opptakskrav
- omfang og forventet arbeidsmengde
- oppbygging/organisering av utdanningen
- læringsutbyttebeskrivelser og faglig innhold
- læringsutbytte og faglig innhold for hvert emne
- beskrivelse av den indre sammenhengen i utdannelsen
- undervisningsformer
- arbeidskrav og vurderinger
- litteraturliste/læremidler

Studieplanene for høyskolen inneholder ikke navn på fagskoleutdanningene, opptakskravet er generell studiekompetanse, eller spesielt opptakskrav (MARTE) i stedet for fagbrev. Læringsutbyttebeskrivelsene er på nivå 6 i NKR, i stedet for nivå 5.2 som gjelder for toårig fagskoleutdanning, og det er heller ikke oppgitt hvilke emner som gjelder for fagskoleutdanningene.

Oppbygningen av studieplanen skal vise alle deler av utdanningen og progresjonen fra semester til semester, hvilke emner utdanningen består av per semester, samt antall fagskolepoeng per emne. Det må fremgå hvor mange arbeidstimer studentene må beregne i hvert emne, og hvordan arbeidstimerne fordeles mellom tilrettelagt undervisning/veiledning, selvstudier og eksamensforberedelser.

For at studentene skal vite hvordan utdanningen gjennomføres må det fremgå hvilke undervisnings- og vurderingsformer som benyttes i de ulike emnene. Studentene skal vite hvordan arbeidskravene vurderes, og hvordan de ulike oppgavene og innleveringene vektas.

FiV må utarbeide studieplaner for fagskoleutdanningene som tilfredsstillende NOKUTs krav, eller benytte de nasjonale planene som ligger til grunn for NOKUTs godkjenning. Det må komme tydelig frem av planene at utdanningene bygger på fagbrev som henholdsvis *matros* og *motormann*.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utforme studieplaner som tilfredsstillende kravene for fagskoleutdanning eller benytte de nasjonale planene som ligger til grunn for NOKUTs godkjenning

4.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

4.5.1 Det pedagogiske opplegget

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

Et grunnleggende trekk i det pedagogiske opplegget er at fagskolestudentene får undervisning sammen med høyskolestudentene fra HBV. Denne felles undervisningen foregår i alle deler av utdanningene – både de teoretiske og praktiske.

Faglærerne ga i forbindelse med institusjonsbesøket uttrykk for at de ser sammenslåingen av undervisningen mellom fagskole- og høyskolestudenter som utelukkende positivt, da de er av den oppfatning at studentgruppene supplerer hverandre. De fremhevet at fagskolestudentene, spesielt i begynnelsen av utdanningsløpet, kan bidra med erfaringer fra sin yrkespraksis som høyskolestudentene kan ha nytte av. Faglærerne ga utvetydig uttrykk for at de oppfatter studentene som én homogen gruppe. Dette ble også stadfestet av ledelsen; de betrakter studentene som én gruppe med ulike forutsetninger, men at det ellers ikke er noen skiller.

Intervjuene ga oss en bestemt oppfatning av at særlig høyskolestudentene kan lære mye av fagskolestudentenes praksiserfaring, men at fagskolestudentene bare i begrenset omfang kan lære noe av høyskolestudentene. Selv om både ledelse og faglærerne er klar over at studentene med generell studiekompetanse og fagbrev har ulik teoretisk og praktisk kunnskap, gjenspeiles ikke dette i det pedagogiske opplegget for utdanningene. Vi mener at vi ikke har fått pedagogiske eller didaktiske begrunnelser for hvorfor det er positivt for studentenes læring å undervise dem samlet, utover det faktum at studentene kan lære av hverandres erfaringer.

I tillegg oppfatter vi at det er et større fokus på det høyskolestudentene mangler enn det ”ekstra” fagskolestudentene har bruk for. Y-veien er etablert nasjonalt for at studenter med fag-/svennebrev som ønsker en bachelorutdanning, kan forberedes til denne basert på sine forutsetninger. Y-veien viser at det er nødvendig å differensiere utdanningsløp for studenter med ulikt opptaksgrunnlag. Hverken ledelse eller undervisningspersonell ved FiV (og HBV) mente imidlertid at det var behov for å differensiere undervisningen for fagskole- og bachelorutdanningene.

Vi konstaterer at det er et ujevnt, men generelt høyt, frafall blant fagskolestudentene. Denne kunnskapen var tilsynelatende ikke kjent for faglærerne. Studentene fortalte at det var 20 fagskolestudenter i den ene klassen da de begynte, og neste høst var det bare 4 fagskolestudenter igjen. Fagskolestudentene opplevde å være studenter ved en høyskoleutdanning, og intervjuene indikerte at de ikke ville søkt studiet dersom de hadde visst hva de gikk til. Studentene ønsket en undervisningsform mer lik videregående opplæring. I møtet med ledelsen ble det oppgitt at det kan være opptil 100 studenter i undervisning i fellesfag. Dette er vanlig i høyere utdanning, men ikke i fagskoleutdanninger.

Ledelsen ved fagskolen mente at noe av årsaken til frafall var at det er stor arbeidsmengde og mye som skal leveres inn for å få lov til å gå opp til eksamen. Som tiltak har FiV bestemt at utdanningen kun skal gis som toåring utdanning, og de håper med dette vil gi mere ro og kontinuitet i undervisningen. Vi mener imidlertid at det store frafallet har sammenheng med at opplegget for utdanningene ikke bygger på fagbrev, men på generell studiekompetanse. Det er større klasser, mer selvstudium og mindre organisert pedagogisk aktivitet enn ved andre fagskoleutdanninger. Vi mener bestemt at de spesielt høye strykprosentene ved de maritime utdanningene ved FiV (se punkt 2.1.2) underbygger at det pedagogiske opplegget ikke er tilpasset fagskolestudentene.

Studentene fra fagskolen ga uttrykk for at de oppfatter seg selv som litt mer praktisk anlagt enn studentene fra høyskolen og samtidig at det er opp til lærerne å blande studentene i grupper, noe de opplever blir gjort på en god måte. Studentene opplever å bli møtt med en forventning fra lærerne om ”å tenke og lære selv”, fordi de nå er på en høyskole.

Fagskolestudentene er tatt opp til en fagskoleutdanning og ikke til en høyskole. Dette gjenspeiles ikke i det pedagogiske opplegget for utdanningene. Vi mener det er en klar sammenheng mellom opptakskravene til fagskoleutdanning og formålet med fagskoleloven. Formålet med fagskoleloven er å sikre fagskoleutdanninger av høy kvalitet og at studenter ved fagskoleutdanninger får tilfredsstillende vilkår. Kravet om høy kvalitet ivaretas blant annet gjennom tilbyders tilrettelegging av utdanningene. Vi kan ikke se at utdanningene er tilrettelagt for fagskolestudentene. Det pedagogiske opplegget tar ikke høyde for at fagskolestudenter har gjennomført en videregående opplæring som er mindre teoretisk og mer praktisk og yrkesrettet enn studenter som er tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse. Dette er klart i strid med fagskoleloven.

Fagskoleutdanning skal være yrkesrettet og bygge på videregående opplæring, i dette tilfellet fagbrevene matros og motormann. I merknaden til fagskoletilsynsforskriften henvises det til merknadene til § 5 i NOKUT-forskriften. Den lyder: «Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanninger som ikke bygger på, eller er en videreføring av, studieretning/utdanningsprogram i videregående opplæring (utdanninger innen fagområder som ikke er i videregående opplæring) skal i sitt opplegg og gjennomføring bygge på den generelle kompetanse og modenheten disse studentene har fra videregående opplæring.» Studentene har krav på undervisning som bygger på den utdanningen og yrkeskompetansen de har oppnådd gjennom fagbrevet.

I egenrapporten fra skolen oppgis det at” *Veiledningen foregår mellom student og lærer eller mellom studentgruppe og lærer. Det settes av tid til veiledning med undervisningspersonalet. I tillegg har undervisningspersonalet vanlig kontortid som er avtalt for høyskoler og de tar imot studenter for veiledningen utenfor veiledningstiden, men i kontortiden.*”.

Vi savner en beskrivelse av hvor mye ressurser som faktisk settes av til veiledning og oppfølging, samt en fylligere beskrivelse av hva den veiledningen som tilbys faktisk omfatter.

Oppfølging av studentene skal også omfatte forholdet rundt utdanningen og studiesituasjonene slik som fravær og individuell tilrettelegging. Det føres ikke fravær bortsett fra i noen timer hvor det er obligatorisk oppmøte, slik som simulatorundervisning. Studentene får en oppfølging gjennom tilbakemelding på innleverte oppgaver; dersom oppgaver ikke blir levert kan det gi lærerne en pekepinn på om studenten er i ferd med å falle fra. Når det gjelder individuell tilrettelegging, ga studentene uttrykk for at det var vanskelig å søke tilrettelegging. Det ble fremhevet et tilfelle med dysleksi som studenten følte det ikke ble tilrettelagt for. FiVs reglement har bestemmelser om at tilrettelegging ved eksamen følger Sjøfartsdirektoratets retningslinjer, men fagskolestudentene forholdt seg til lærere ved HBV og ikke til fagskolens reglement.

Vi kan ikke se at utdanningene har et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av fagskolestudentene hverken på gruppe- eller individnivå. Det må derfor utarbeides et pedagogisk opplegg for utdanningene som bygger videre på fagbrevene matros og motormann. I tillegg må det utarbeides rutiner for å kartlegge individuelle behov og fange opp studenter som står i fare for å falle fra på grunn av stor arbeidsbyrde eller vanskeligheter ved stoffet.

Vi mener bestemt at det samlede begrensede pedagogiske nivået blant faglærerne kan være en medvirkende årsak til at skolen har vanskelig for å sette ord på sin pedagogiske tankegang. Ledelsen opplyser om at flere lærere tar pedagogiske kurs og at det også gjøres en innsats på kort sikt for å løfte nivået gjennom pedagogiske temaer, drøftelser og diskusjoner på skolen. Ledelsen anerkjenner at det er

en utfordring generelt i de maritime utdanningene å finne lærere med både maritim, akademisk og pedagogisk kompetanse.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utarbeide et pedagogisk opplegg for utdanningene som bygger videre på fagbrevene matros og motormann,
- utarbeide en pedagogisk profil for utdanningene med et tydelig læringssyn, som didaktisk og metodemessig støtte for lærerne,
- fortsette den pedagogiske kompetanseutviklingen av personalet,
- kartlegge individuelle tilretteleggingsbehov for studentene.

4.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

All undervisning for fagskolestudentene er felles med bachelorstudentene i de første to årene av deres bachelorgradsstudium. Det foreligger ingen læringsutbyttebeskrivelser for fagskoleutdanningene og vi kan derfor ikke vurdere om undervisningsformer og læringsaktiviteter er tilpasset læringsutbyttet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR før dette kravet kan vurderes.

4.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

4.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Fagskolen i Vestfold har ingen egne fagansatte med maritim kompetanse. Det er HBV som står for den praktiske gjennomføringen av undervisningen for fagskolestudentene ved FiV. Dette er regulert gjennom en egen avtale hvor det eksplisitt står at HBV er forpliktet til å anvende årsverk fra FiV. I egenrapporten fremkommer det at undervisningspersonellet er alle tilsatte ved HBV. På institusjonsbesøket ble det også opplyst om at dette var etter ønske fra HBV.

I egenrapporten er kompetansen til undervisningspersonalet (ved HBV) gjort rede for. Hovedvekten av de fagansatte som underviser fagskolestudentene i konvensjonsfagene har en formell utdanning på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. De fleste har en relevant yrkespraksis og det fremkommer etter vår mening at den samlede kompetansen er vel tilpasset fagskoleundervisning og -nivå. Det er imidlertid uklart om kravet om at minst én person har formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg, er tilfredsstillt.

For at fagskolen skal være en reell tilbyder av fagskoleutdanning, er det vår bestemte mening at deler av fagmiljøet som bidrar i aktiv undervisning også må være ansatt ved FiV. Uten egen kompetanse innen maritime fag, hverken i ledelsen eller blant fagmiljøet, kan fagskolen heller ikke vurdere den faglige kvaliteten på utdanningen og hvorvidt denne er tilpasset fagskolestudentene. På institusjonsbesøket fremkom det at faglærerne var bevisst på at de var høyskoleansatte, og de identifiserte seg heller ikke med fagskolen. De sa derimot gjentatte ganger at de underviste på høyskolestudier. Dette underbygger at fagskolen må sørge for at deler av undervisningspersonellet er tilsatt ved fagskolen slik at de kan sikre kvaliteten i utdanningen som gis fagskolestudentene.

FiV må tilsette eget undervisningspersonell med relevant maritim og pedagogisk kompetanse som dekker begge utdanningene. Dette er viktig for å kvalitetssikre at hele undervisningsløpet er tilpasset fagskoleutdanning og sikre et reelt faglig samarbeid med HBV.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- ansette eget undervisningspersonell med maritim og pedagogisk kompetanse innen begge utdanningene,
- dokumentere at kravet om at minst én person har formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg, er tilfredsstillt.

4.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Utdanningene har ikke praksis og kravet skal ikke vurderes.

4.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Fagskolen i Vestfold har ingen egne fagansatte med maritim kompetanse. Undervisningspersonalet ved tilbyder er derfor ikke tilpasset gjennomføring og kvalitetssikring av fastsatte læringsaktiviteter for *maskinoffiser* og *dekksoffiser*.

I egenrapporten oppgir FiV at *maskinoffiser* er dimensjonert for 30 studenter med ett forholdstall mellom lærer og student på 3,3 når det ikke regnes med høyskolestudenter. For *dekksoffiser* er tilsvarende tall 30 og 2,8. Total årsverksinnsats er for *maskinoffiser* 9,0 og for *dekksoffiser* 10,6. Vi mener at disse forholdstallene mellom lærer og student i realiteten er vesentlig annerledes, i fagskolestudentenes disfavør, siden det gis felles undervisning med høyskolestudentene. Forholdstallene i fellesfag, med opptil 100 studenter i forelesningene, må også være tilpasset fagskolestudentenes behov for tett læreroppfølging.

Det fremkom på institusjonsbesøket at det tas opp et vesentlig større antall studenter til utdanningene enn antallet som forventes å gjennomføre studiet, angivelig for å oppveie forventet frafall den første tiden etter studiestart. Det blir da uklart for oss hvordan undervisningspersonalets størrelse er tilpasset fagskolestudentenes behov.

Det er viktig at undervisningen for fagskolestudentene, som med sin videregående opplæring er mindre teoretisk, men mer praktisk og yrkesrettet, får tilstrekkelig lærerkontakt og individuell veiledning. Vi kan ikke se at det er dokumentert hvordan fagskolestudentene faktisk har et undervisningspersonale som er dedikert og tilpasset en fagskoleutdanning. Et fortsatt samarbeid med HBV krever at FiV sikrer at undervisningspersonalet er dedikert til å tilpasse undervisningen til fagskolestudenter.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- dokumentere at undervisningspersonalets størrelse er tilpasset fagskolestudentenes behov i alle fagemner,
- sikre at undervisningspersonalet er dedikert for å tilpasse undervisningen til fagskolestudenter.

4.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Fagskolen i Vestfold har ingen faglig ansvarlig med formell maritim kompetanse innen noen av de fagfeltene utdanningene dekker. Som påpekt i 4.5.1 mener vi at FiV ikke kan kvalitetssikre utdanningen som gis fagskolestudentene ved HBV.

I egenrapporten oppgir FiV at de har felles faglig ansvarlig med HBV, men det er FiV som tilbyder som må ha faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse tilsatt i minimum 50 % stilling for hver av utdanningene. I følge overgangsordninger ved innføring av fagskoletilsynsforskriften må FiV kunne

dokumentere at de har ansatt faglig ansvarlig for hver av utdanningene i minst 50 % stilling innen 12. desember 2014. FiV må da gjøre rede for hvilke arbeidsoppgaver og ansvarsområder den faglige ansvarlige har.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må ansette en faglig ansvarlig i minst 50 % stilling for hver av utdanningene *maskinoffiser* og *dekksoffiser*.

4.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

4.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Det foreligger ingen læringsutbyttebeskrivelse fra Fagskolen i Vestfold. Denne vurderingen vil derfor begrense seg til samarbeidsordningen som FiV har inngått med fagskolene i Haugesund, Kristiansund, Tromsø og Ålesund som følge av at sentralgitt eksamen i maritime fag opphørte. Denne samarbeidsordningen har vært beskrevet i den enkelte skoles NOKUT-godkjenning og har vært akseptert av Sjøfartsdirektoratet til å dekke kravene om uavhengig evaluering.

Det går klart frem av avtalen mellom de fem fagskolene at målsettingen er å sikre å «Utvikle sluttvurderings-/eksamensformer som hindrer forutsigbarhet og som hindrer at opplæringen blir preget av *Teaching to the Test*, slik at opplæring foregår i henhold til STCW-krav og nasjonale bestemmelser». I forbindelse med avtalens omfang vises også til «Utarbeidelse av opplegg/oppgaver til sluttvurdering/felles eksamen». Sjøfartsdirektoratet har vurdert ordningen blant annet ut fra prinsippet om en gjennomgående uavhengighet. Det betyr blant annet at minst tre parter må være involvert; én står for gjennomføring, én for sensur og én for eventuell klagebehandling. Videre har det vært beskrevet en ordning hvor hver av de samarbeidende partene har utarbeidet en fullstendig eksamen med tilhørende sensorveiledning, som blir gjenstand for vurdering av de øvrige: En av disse blir trukket til ordinær eksamen, en annen til eventuell kontinuasjon. Dette skal sikre at ikke en enkelt tilbyder skal kunne undervise frem til en begrenset eksamen, men må forholde seg til hele pensum.

Under institusjonsbesøket framkom det at faglærere tilsatt ved HBV følger opp FiVs avtaleforpliktelser gjennom å utarbeide et fullstendig oppgavesett for eksamen samt deltar på koordineringsmøte på Gardermoen hvor oppgavesettet blir gjennomgått og akseptert av de øvrige samarbeidspartene. Men HBV/FiV benytter utelukkende sitt eget oppgavesett ved eksamen. FiV oppfylder derfor ikke avtalens intensjon om å hindre muligheten for å kunne styre undervisningen mot en spesifikk prøve. FiV bryter derfor forutsetningene Sjøfartsdirektoratet stiller til eksamensavvikling ved maritime fagskoler.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må etablere og implementere prosedyrer som oppfyller intensjonen med avtalen mellom de fem fagskolene med hensyn til uavhengighet i sluttevalueringen.

4.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Det vises til vurderingen i 4.6.1 for ordningen med eksamen som også inkluderer samarbeid om sensur. FiV har ikke etterfulgt avtalen.

Komitéen valgte under institusjonsbesøket å se nærmere på sensur av et tilfeldig konvensjonsfag. Dette viste seg å være sensurert av en tidligere faglærer ved HiVe (nå HBV), og ikke av en sensor ved en av de samarbeidende fagskolene. FiV oppfyller altså ikke avtalens intensjon som skal sikre uavhengighet i sluttevalueringen. Dette er en av forutsetningene for Sjøfartsdirektoratets godkjenning av fagskolen.

Den faglige kompetansen til den angjeldende sensoren som ble kontaktet har vi imidlertid ingen grunn til å sette spørsmålsteget ved.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må etablere og implementere prosedyrer som oppfyller intensjonen med avtalen mellom de fem fagskolene med hensyn til uavhengighet i sluttevalueringen.

4.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Tilbyder (FiV) har ingen egen infrastruktur som har vært forelagt oss og som kan vurderes. FiV har gjennom sin avtale med HBV tilgang til høyskolens infrastruktur og vår vurdering av selve fasilitetene gjelder derfor denne.

Lokalene ved HBV er moderne og nyoppussede og omfatter blant annet grupperom (også lydisolerte), kantine, bibliotek, simulatorer, laboratorier. I egenrapporten og under institusjonsbesøket kom det frem at studentene har tilgang til å bruke simulatorer og andre fasiliteter også etter skoletid. Det er trådløst internett i hele bygningsmassen og biblioteket er godt utstyrt med maritime bøker, tidsskrifter og forskningsrapporter. De ansatte i biblioteket er tilgjengelig for studentene og assisterer med å finne relevant fagstoff på forespørsel. Det blir også tilbudt kurs til alle studentene i bruk av biblioteket, men institusjonsbesøket ga oss inntrykk av at de maritime studentene ikke utnyttet tilbudene fullt ut.

Simulatoranleggene hvor fagskolestudentene får sin undervisning er moderne. Høyskolen har en tunglab med de maskiner som finnes i et maskinrom, men denne er ikke i bruk for fagskolestudentene. Det er også en godt utstyrt radiolab hvor det gis opplæring i bruk av maritim radio- og nødkommunikasjonsutstyr.

Institusjonsbesøket avdekket at fagskolestudentene ikke hadde kontakt med hverken ledelse eller fagansatte ved FiV. Vi mener at siden studentene ved fagskolen kun forholder seg til HBV må FiV utarbeide rutiner for kontakt og oppfølging av fagskolestudentene slik at det faktisk kan etableres et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for fagskolestudentene. Vi anser imidlertid infrastrukturen ved høyskolen som meget godt tilpasset de maritime utdanningstilbudene.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utarbeide rutiner for kontakt og oppfølging av fagskolestudentene som sikrer at det etableres et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for fagskolestudentene.

4.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent. Tilbyder må gjøre omfattende utbedringer i utdanningen.

Tilbyder må:

- etablere formelle samarbeidsavtaler direkte med aktører i yrkesfeltet (4.2.2)
- etablere et system som kontinuerlig sikrer at studentene får den undervisningen som FiV har godkjenning for (4.2.3)
- tilpasse undervisningen slik at den gir en arbeidsmengde som er i henhold til fagskolestudentenes opptakskrav (4.2.5)
- oppgi arbeidsbelastningen for hvert enkelt emne i form av organisert pedagogisk aktivitet og egenarbeid (4.2.5)
- avklare om organisert pedagogisk aktivitet er noe annet enn lærerstyrt undervisning (4.2.5)
- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser som samsvarer med nivå 5.2 i NKR (4.3)
- tydeliggjøre at læringsutbyttebeskrivelsene refererer til de studieplaner som faktisk er i bruk (4.3)
- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR før vi kan vurdere om navnet er dekkende for læringsutbyttebeskrivelsen (4.4.1)
- benytte samme navn på utdanningene som er oppgitt i studieplanene (4.4.1)
- utarbeide en egen beskrivelse for innholdet i utdanningene til fagskolestudentene (4.4.2)
- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR slik at det kan vurderes om innholdet i utdanningene er egnet for å nå læringsutbyttet (4.4.2)
- sørge for at FiV-studentene får undervisning i norsk maritimt regelverk (4.4.3)
- lage en egen beskrivelse over *utdanningens innhold* for fagskolestudentene (4.4.3)
- tilby alle nødvendige kurs for at kandidatene senere skal kunne løse sertifikat, deriblant *grunnleggende* og *videregående sikkerhetskurs*, som obligatoriske i løpet av første eller andre studieår (4.4.3)

- utforme studieplaner som tilfredsstillter kravene for fagskoleutdanning eller benytte de nasjonale planene som ligger til grunn for NOKUTs godkjenning (4.4.4)
- utarbeide et pedagogisk opplegg for utdanningene som bygger videre på fagbrevene matros og motormann (4.5.1)
- utarbeide en pedagogisk profil for utdanningene med et tydelig læringssyn, som didaktisk og metodemessig støtte for lærerne (4.5.1)
- fortsette den pedagogiske kompetanseutviklingen av personalet (4.5.1)
- kartlegge individuelle tilretteleggingsbehov for studentene (4.5.1)
- utarbeide læringsutbyttebeskrivelser i henhold til nivå 5.2 i NKR før dette kravet kan vurderes (4.5.2)
- ansette eget undervisningspersonell med maritim og pedagogisk kompetanse innen begge utdanningene (4.6.1)
- dokumentere at kravet om at minst én person har formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg, er tilfredsstilt (4.6.1)
- dokumentere at undervisningspersonalets størrelse er tilpasset fagskolestudentenes behov i alle fagemner (4.6.3)
- sikre at undervisningspersonalet er dedikert for å tilpasse undervisningen til fagskolestudenter (4.6.3)
- ansette en faglig ansvarlig i minst 50 % stilling for hver av utdanningene *maskinoffiser* og *dekksoffiser* (4.6.4)
- etablere og implementere prosedyrer som oppfyller intensjonen med avtalen mellom de fem fagskolene med hensyn til uavhengighet i sluttevalueringen (4.7.1)
- etablere og implementere prosedyrer som oppfyller intensjonen med avtalen mellom de fem fagskolene med hensyn til uavhengighet i sluttevalueringen (4.7.2)
- utarbeide rutiner for kontakt og oppfølging av fagskolestudentene som sikrer at det etableres et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for fagskolestudentene (4.7.3)

Tilbyder bør:

- sikre nødvendig kontakt med næringen for å kalibrere opptak og knytte kontakt mellom student og næring (4.2.2)
- etablere system for å sikre at studentene registreres og benytter seg aktivt av de maritime opplæringskontorenes nasjonale kadettdatabase som er kontaktpunktet mellom rederi og kadett (4.2.2)
- etablere et system som kontinuerlig sikrer at studentene får den undervisning FiV er godkjent for (4.4.3)

5 NOKUTs vurdering av fagskoleutdanningene *dekksoffiser og maskinoffiser*

Tallene for gjennomstrømming (se kapittel 2.1) tyder på en alvorlig svikt ved de maritime fagskoleutdanningene i Vestfold. FiV skiller seg klart ut i negativ retning i forhold til resten av sektoren.

Den sakkyndige vurderingen i kapittel 4 avdekker hvor skoen trykker. Det gis de facto ikke maritim fagskoleutdanning i Vestfold. Fagskolestudentene blir gitt høyere utdanning på en høyskole av en høyskole. Dette er en utdanning de ikke har forutsetninger til å ta.

Slik utdanningen er organisert og slik den gis er det et alvorlig brudd på de forutsetningene som ligger til grunn for NOKUTs godkjenning.

6 Tilbyders tilsvar

Tilbakemelding fra Fagskolen i Vestfold på tilsynsrapport vedr revidering av dekksoffiser og maskinoffiser

Styret ved Fagskolen i Vestfold har behandlet tilsynsrapporten fra NOKUT i sak 10/15 den 22. januar og i sak 14/15 den 5. februar 2015. På siste styremøte vedtok styret at det ikke skal tas opp nye studenter til fordypningen dekksoffiser og maskinoffiser høste 2015. Protokoll fra styremøtet:

Sak 10-15 Tilsynsrapport maritime fag fra NOKUT

Vedlagt følger tilsynsrapporten ved revidering av Fagskolen i Vestfold. Sakkyndig komite mener det må gjøres omfattende utbedringer for å kunne fortsette driften av fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser. NOKUTs styre vil i løpet av våren 2015 behandle den sakkyndige rapporten sammen med tilsvar fra Fagskolen i Vestfold. For skolen er disse endringene så omfattende og umulig å innfri på den tiden som er til disposisjon fram til studiestart 2015. Skolens administrasjon har behandlet saken og vedtatt at den innstiller ovenfor styre på ikke igangsette fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015. Administrasjonen foreslår at det utarbeides en rapport vedr. det felles samarbeidet mellom Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Fagskolen i Vestfold har hatt siden 2006 og da spesielt siden 2009 hvor skolene gikk sammen om felles undervisning. I tillegg utarbeides det en rapport hvor administrasjonen redegjør for organisatoriske endringer og kostnader som medfølger slike endringer ovenfor styret med frist medio juni 2015. Rapporten skal redegjøre for de muligheter skolen har for å starte maritime fordypninger fra høsten 2016. NOKUTs godkjenning av fordypningene gjelder i fem år etter siste opptak av studenter.

Fris for tilsvar er 26. januar 2015.

Forslag til vedtak:

Tilsvar på tilsynsrapport ved revidering av fagskoleutdanning dekksoffiser og maskinoffiser godkjennes og sendes NOKUT innen fristen. Fagskolen i Vestfold tilbyr ikke opptak av nye studenter for fordypningen dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015. Det skal utarbeides en rapport som redegjør for muligheter for oppstart av maritime fordypninger i 2016.

Vedtak:

Saken utsettes til neste styremøte 5. februar.

Sak 14-15 Tilsynsrapport maritime fag fra NOKUT

Viser til styresak 10/15 den 22. januar 2015.

Vedlagt følger tilsynsrapporten vedrørende revidering av Fagskolen i Vestfold. Sakkyndig komite og NOKUT mener det må gjøres omfattende endringer for å kunne fortsette driften av fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser. NOKUTs styre vil i løpet av våren 2015 behandle tilsynsrapporten sammen med tilsvar fra Fagskolen i Vestfold. For skolen er disse endringene omfattende og umulig å innfri på den tiden som er til disposisjon fram til studiestart 2015. Skolens administrasjon har behandlet saken og vedtatt at den innstiller ovenfor styret at fordypningen dekksoffiser og maskinoffiser ikke igangsette høsten 2015. Administrasjonen foreslår at det utarbeides en rapport vedrørende det felles samarbeidet mellom Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Fagskolen i Vestfold har hatt siden 2006 og da spesielt siden 2009 hvor skolene gikk sammen om felles undervisning. I tillegg utarbeides det en rapport hvor administrasjonen redegjør for organisatoriske endringer og kostnader som medfølger slike endringer ovenfor styret med frist medio juni 2015. Rapporten skal redegjøre for de muligheter skolen har for å starte maritime fordypninger fra høsten 2016. NOKUTs

godkjenning av fordypningene gjelder i fem år etter siste opptak av studenter under forutsetning av at NOKUT lar skolen beholde sin godkjenning.

Økonomisk konsekvenser ved videre drift av maritime fag:

Dagens drift

Fagskolen i Vestfold har en avtale med Høgskolen i Vestfold som ble skrevet under i 2013. Det skal skrives ny avtale våren 2015 for videre drift. I §5 Betaling er pris pr student satt til 93.300. Minimum 55 studenter og maksimalt 60 studenter. Dette gir en kostnad for fagskolen på kr 5.131.500 for 55 studenter eller kr 5.598.000 for 60 studenter (2013). I tillegg kommer kostnader til IMO 80 kurs og medisinsk behandling nautiske studenter. Skolen stiller også med administrasjonsressurser.

Videre/Fremtidig drift

Fagskolen i Vestfold ansetter eget undervisningspersonale etter NOKUTs sakkyndige komites rapport. Skolen må ansette 1 studiekoordinator/kontorfunksjon og 7 lærere hvor én blir avdelingsleder med 50% lederressurs.

1 studiekoordinator/kontorfunksjon kr 720.00 pr år.

1 avdelingsleder kr 850.000 pr år (faglig- og pedagogisk ansvarlig)

6 lærere à kr 720.000 pr år

Totale lønnskostnader kr 5.890.000. I tillegg kommer leiekostnader av undervisningsrom, kontorer, fellesrom og leie av laboratorier og simulatorer på Bakkenteigen. Skolens avtale før full integrering av undervisning var på kr 1.980.000 pr år (tall fra 2009 og gjelder litt felles undervisning). Totalt forventes en tilnærmet full drift å koste skolen kr 7.990.000. I tillegg kommer kurs innen IMO 80 og medisinsk behandling. Opplæring innen GOC (radiokommunikasjon kjøpes av HBV).

Avtale vedrørende leie av lab og simulatorer kan medføre at HBV sine fasiliteter ikke har nok kapasitet og at FiV må investere i lab og simulator fasiliteter. Utgifter som dette medfører kan være betydelige og kan ikke estimeres før etter samtaler med HBV.

Fagskolens budsjett for 2015 er på kr 13.800.000 for tekniske fag. Dvs tre fordypninger på elektrofag og to fordypninger på maritime fag. Tildelingen fra staten til teknisk fagskoledrift i Vestfold var på kr 11.800.000. Vestfold fylkeskommune vedtok en tilleggsbevilgning på kr 2.000.000 for 2015.

Fris for tilsvaret til NOKUT er 18. februar 2015.

Forslag til vedtak:

Tilsvaret på tilsynsrapport ved revidering av fagskoleutdanning dekksoffiser og maskinoffiser godkjennes og sendes NOKUT innen fristen. Fagskolen i Vestfold tilbyr ikke opptak av nye studenter for fordypningen dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015. Det skal utarbeides en rapport som redegjør for muligheter for oppstart av maritime fordypninger i 2016.

Vedtaket:

Tilsvaret på tilsynsrapport ved revidering av fagskoleutdanning dekksoffiser og maskinoffiser godkjennes og sendes NOKUT innen fristen. Fagskolen i Vestfold tilbyr ikke opptak av nye studenter for fordypningen dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015. Det er styrets intensjon at man igjen tar opp studenter høsten 2016.

Styret har vedtatt at de som allerede har påbegynt sin utdanning innen fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser får fortsette sin utdanning til de er ferdig med sin toårige utdanning våren 2016. Det søkes derfor om at førsteklassestudentene studieåret 2014/15 får fortsette sin utdanning ved Fagskolen

Vestfold med felles undervisning gitt av Høgskolen i Buskerud og Vestfold i fellesskap med høgskolens studenter studieåret 2015/16

Før skolen tilbyr opptak av nye studenter til fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser vil det være i forståelse med Sjøfartsdirektoratet, NOKUT og etter de felles godkjenningene de maritime fagskolene har innen dekksoffiser og maskinoffiser. Det vil ikke bli gitt fellesundervisning hvor høgskolestudenter og fagskolestudenter får felles undervisning for nye studenter.

Vestfold fylkesting vedtok 20. juni 2006 i sak 25/06 å flytte den gang Tønsberg maritime fagskole fra Korten i Tønsberg til høgskoleområdet Bakkenteigen i Horten kommune. Samarbeidet ble iverksatt samme høst. Fylkestinget forutsatte en innfasing til felles undervisning med den gangen nautikk- og maskinstudier ved Høgskolen i Vestfold og Tønsberg maritime fagskole. 1. januar 2007 ble Horten tekniske fagskole og Tønsberg maritime fagskole slått sammen til én fagskole som senere fikk navnet Fagskolen i Vestfold. Vestfold har en lang tradisjon med maritim utdanning hvor kombinasjonen utdanning, fartstid og påfyll av mer utdanning har bytte på i kandidatenes utdanningsløp. En sammenhengende sjøoffisersutdanning siden 1859 bare avbrutt med noen få år under andre verdenskrig får et opphold i fagskolens regi.

15. desember 2014 ble NOU'en, Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg" lagt frem. Rapporten peker bl.a på at det er et behov for sømløse overganger mellom fagskoleutdanning og høgskoleutdanning. Innenfor maritime fag er dette lettere å få til enn i mange andre fagområder, da begge utdanningsinstitusjonene skal undervise i samsvar med STCW-konvensjonen. Samarbeidet mellom Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Fagskolen i Vestfold har vist at det er mulig med felles undervisning for fagskolestudenter og høgskolestudenter. Tilsynet har konkludert med at fagskolestudentene får en utdanning som ligger på et høyere nivå enn fagskolens nivå. Maritime studenter ved Fagskolen i Vestfold gis derfor ikke utdanning som ligger på et for lavt nivå og det kan konkluderes med at utdanningen ligger godt innenfor de krav som stilles i STCW-konvensjonen. Sakkyndig komite peker på at Fagskoleloven, forskrifter og skolens egen godkjenning ikke blir fulgt i tilstrekkelig grad. Fagskolens styre har derfor vedtatt at det ikke igangsettes nye utdanninger etter dagens samarbeidsmodell med felles undervisning og hvor Høgskolen i Vestfold har et driftsansvar for fagskolens studenter.

Skolens tilbakemelding på sakkyndiges og NOKUTs vurderinger

2.1 Gjennomstrømning

Fagskolens strykprosent er høy og frafallet er for stort for maritime fag. Ved sammenligning med de andre utdanningsinstitusjonene har Fagskolen i Vestfold dårligst gjennomstrømning. Skolene som avviker mye fra gjennomsnittlig frafall og strykprosent må se på årsaken, og se om det er tiltak som må iverksettes for å gi studentene et bedre grunnlag for en fornuftig gjennomstrømning som samtidig sikrer høy kvalitet på de fagpersoner som uteksamineres. Sakkyndig komite gir en entydig konklusjon at undervisningen ikke er tilpasset fagskolestudenter, at det er for store klasser og at i de teoretiske fagene har de for lite forkunnskaper. NOKUTs tilbakemelding åpner for at det også kan være andre faktorer. Det som er klart er at Fagskolen i Vestfold må jobbe videre med dataene på best mulig måte for å avklare hvorfor skolen har så store avvik. Årsrapport for 2014 vil tydeliggjøre på en langt klarere måte de årsaker som ligger til grunn for stort frafall og høy strykprosent samt de tiltak som må iverksettes for å bedre dette i samsvar med styrevedtak 09/15.

Det er av stor betydning at de maritime utdanningsinstitusjonene utdanner fagpersoner med høy kompetanse. Feil valg ombord på skip som skyldes for lav kompetanse kan være fatale. Fagskolen i Vestfold har sammen med Høgskolen i Buskerud og Vestfold vært samstemte i at vi skal gi en utdanning med høye krav for å sikre at de har den nødvendige kompetansen. Skolen må vurdere om den stiller for høye krav til studentene eller om undervisningsopplegget ikke i tilstrekkelig grad er

tilpasset studentgruppen. Undervisning i store grupper kan bli for upersonlig for noen og enkeltstudenter kan føle at de ikke får den oppfølging de har behov for.

Tiltak:

Fagskolen i Vestfold igangsetter ikke utdanninger innen dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015. Før skolen igangsetter maritime utdanninger vil skolen ha ansatt eget undervisningspersonale og undervise i klassestørrelser med begrenset antall studenter på linje med andre maritime fagskoler. Skolen vil ha et fokus på matematikk, styrke emnet med flere lærerstyrte timer, utvide forkurset i matematikk og etablere et nettbasert forkurs før selve forkurset.

2.3 Tilbyders hjemmeside

Tiltak:

Fagskolens hjemmeside har blitt rettet opp i forhold til de tilbakemeldinger som er gitt. Det er blitt lenket opp til de nasjonale planene som er godkjent av NOKUT for maritime fagskoler og varslet at de ikke vil bli tatt opp studenter på fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser høsten 2015.

3.2 Grunnleggende forutsetninger

Tiltak:

Vitnemål

Mal for vitnemål blir rettet opp så fort arbeidet med de nasjonale læringsutbyttebeskrivelsene er ferdigstilt i vårsemesteret 2015. Se framdriftsplan vist i tabell 3 i dette dokument.

Tiltak:

Reglement

De kommentarene som kommer fram fra tilsynsrapporten er rettet opp i skolens reglement. Styret har i sak 08/15 den 22. januar 2015 vedtatt endringene. Nytt reglement følger vedlagt.

Tiltak:

Klagenemnd

Studentrådet valgt den 2. februar ny representant og vararepresentant til klagenemnden.

3.4.1 Systembeskrivelse

Fagskolen i Vestfold fikk sitt kvalitetssystem godkjent etter standard DNV-GL-ST-0029 den 30. juni 2014. De kvalitetsrutiner som NOKUT stiller krav til og som inngikk i det forrige kvalitetssystemet som var godkjent av NOKUT er innarbeidet i det nye systemet.

Tiltak:

NOKUTs krav til kvalitetsrutiner som er godkjent i tidligere godkjenning er implementert i nytt kvalitetssystem. Kvalitetssystemet til Fagskolen i Vestfold med tilhørende dreiebøker og skjemaet ligger på skolens nettsider www.fiv.no

3.4.2 Årsrapport

Tidligere årsrapporter drøfter ikke i tilstrekkelig grad de tiltak som bør settes i verk når skolen ikke oppnår de mål og måltall vi selv har satt oss.

Tiltak:

Styret har stilt krav ovenfor skolens ledelse til utarbeidelsen av årsrapporten for 2014 i sak 09/15 den 22. januar 2015. Årsrapporten skal utformes i samsvar med de tilbakemeldinger skolen har mottatt i tilsynsrapporten fra NOKUT.

Skolens tilbakemelding på sakkyndiges vurdering 4.2 til

Nedenfor vises det til svar på de punktene sakkyndig komiteen mener Fagskolen i Vestfold må rette opp:

4.2.2 Etablere formelle samarbeidsavtaler direkte med aktører i yrkesfeltet (4.2.2)

Skolen har opprettet et fagråd for utdanningene dekksoffiser og maskinoffiser iht. instruks for fagråd ved Fagskolen i Vestfold. Fagskolen har fått gode tilbakemeldinger på opprettelsen av fagråd og disse rådene gir skolen verdifull tilbakemelding. Det avholdes fagråd to ganger pr år og det leveres inn svar på spørreundersøkelse én gang pr år. Fagrådet for maritime fag har fått utvidet sitt mandat til å gi styret råd i forhold til eventuelt å etablere en maritime utdanninger fra 2016. Fagråd maritime fag består av følgende representanter:

- Opplæringskontoret for maritime fag
- Rederi representant
- 2 studentrepresentanter
- 2 representanter fra undervisningspersonalet
- Fagansvarlig
- Pedagogisk leder
- Representant oppnevnt av Høgskolen i Buskerud og Vestfold

Tiltak:

Rådets mandat er utvidet i forhold til instruks for fagråd. De skal se på hvordan Fagskolen i Vestfold kan starte opp nye klasser innen fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser med en utforming som er i tråd med de nasjonale planene, tilsynsrapport fra NOKUT, næringens behov og de økonomiske konsekvensene for skolen ved en omlegging av driften.

Fagskolens studenter registrer seg i kadettdatabasen og opplæringskontoret for maritime fag orienterer hvert år om denne muligheten. Skolen skal formalisere dette i en egen avtale.

4.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

Skolen har tidligere vist til en samsvarsmatrise hvor Nasjonale planer for fagskoler, Høgskolen i Buskerud og Vestfolds planer og STCW-konvensjonen er ivaretatt.

Tiltak:

Fagskolen i Vestfold igangsetter ikke nye klasser for fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser med virkning fra høsten 2015, fordi skolen ikke vil klare og ansette tilstrekkelig med lærere som tilfredsstiller kravene og legge om driften på den tiden som er til disposisjon fram til studiestart. Det er behov for en grundig utredning med kostnadsoverslag samt vurdere forventet antall søkere i framtiden før dette kan bli aktuelt.

4.2.4 Praksis.

Studiet har ikke praksis.

4.2.5 Arbeidsmengde for studentene

For studieåret 2015/16 blir den totale arbeidsbelastningen for studentene 1700 timer. Fagskolen i Vestfold gjennomfører 1320 som organisert pedagogisk aktivitet. Tabell 1 og 2 viser studentenes arbeidsbelastning fordelt på forelesning, veiledning og egenarbeid for kommende studieår.

Tiltak:

Timefordeling for studenter som skal studere andre året ved Fagskolen i Vestfold på fordypningene dekksoffiser og maskinoffiser ligger vedlagt i tabell 1 og 2.

4.3 Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene for maritime fagskolestudenter ved Fagskolen i Vestfold er identiske med læringsutbyttebeskrivelsene ved de andre maritime fagskolene. Overordnet læringsutbyttebeskrivelser vil bli påført vitnemålene/diploma fra våren 2015. Arbeidet med nasjonale læringsutbyttebeskrivelser har blitt forsinket og nasjonal fagskolekoordinator har sendt ut en framdriftsplan vist i tabell 3 for når dette arbeidet kan slutføres og læringsutbyttebeskrivelsene kan implementeres i de nasjonale planene. Læringsutbytte for toårig utdanning innen dekksoffiser og maskinoffiser er på nivå 5.2 i NKR.

Tiltak:

Fagskolen i Vestfold følger plan for utarbeidelse av læringsutbyttebeskrivelser innen alle fordypninger ved skolen. Disse vil bli publisert og implementert i utskrift av vitnemål vårsemesteret 2015. Se tabell 3 for framdrift av læringsutbyttebeskrivelser.

4.4.1 Utdanningens navn

Utdanningenes navn er «dekksoffiser på ledelsesnivå» og «maskinoffiser på ledelsesnivå». For å kunne vurdere om navnene på utdanningene er dekkende for læringsutbyttebeskrivelsene må arbeidet med utarbeidelse av læringsutbyttebeskrivelser først slutføres. Skolen bruker sammen navn på utdanningene som er angitt i fagskolenes godkjente studieplaner.

Tiltak:

Skolen benytter samme navn som i de nasjonale godkjente planene for maritime fag, «dekksoffiser på ledelsesnivå» og «maskinoffiser på ledelsesnivå». Læringsutbyttebeskrivelsene som navnene skal knyttes opp mot vil være ferdigstilt iht nasjonal framdriftsplan vist i tabell 3.

4.4.2 Utdanningens innhold

Fagskolens felles NOKUT-godkjente studieplaner ligger til grunn for utdanningen. I tillegg er det STCW-konvensjonens krav som skal være tilfredsstillt. Tidligere er det sendt inn en samsvarsmatrise for hvordan fagskolens studieplaner er tilfredsstillt i forhold til Høgskolen i Buskerud og Vestfold sine studieplaner. Utdanningene ligger på forskjellig nivå. Fagskolen på nivå 5.2 og høgskolen på nivå 6. Siste året etter bachelornivået blir det hovedfokus på nivå 6, mens de to første årene gjennomføres konvensjonsfagene etter nivå 5.2. Når læringsutbyttebeskrivelsene foreligger som vist i tabell 3 vil det for fagskolens del framkomme at utdanningen er på nivå 5.2.

Tiltak:

Fagskolens innhold vil i fremtiden følge de nasjonale planene uten en samsvarsmatrise mellom høgskolens og fagskolens planer. Fagskolestudentene vil gå i egne klasser hvor klassestørrelsen er redusert i forhold til dagens nivå og i samsvar med de andre maritime fagskolene. Klassestørrelse for dekksoffiser og maskinoffiser settes til 24 studenter i hver klasse.

4.4.3 Utdanningens emner

Tiltak:

Norsk maritimt regelverk er en del av utdanningen gitt av fagskoler. Fagskolestudentene får denne utdanningen for klassene som gjennomfører sin utdanning ved Fagskolen i Vestfold.

Tiltak:

De fleste maritime studentene har IMO60 fra videregående opplæring eller arbeid. De som ikke har gyldig IMO60 tilbys dette i løpet av utdanningen. IMO80 gjennomføres etter eksamensperioden siste semester i andreklasser. Etter IMO80 kurset gjennomfører dekksoffiserstudentene kurs i medisinsk behandling. Innen maritime fag tilbyr ikke Fagskolen i Vestfold valgfag/valgfrie emner.

4.4.4 Studieplanene

Tiltak:

Fagskolens nettsider innen maritime fag er rettet opp og skolen følger nasjonale planer i egne klasser etter godkjenning gitt av NOKUT ved et eventuelt inntak høsten 2016.

4.5.1 Det pedagogiske opplegget

Fagskolens studenter har praktiskorientert opplæring via yrkesfaglig fordypning på videregående skole og fagbrev som motormann eller matros. Ved opptak til en fagskole eller en høyskole går de fra å være elever til å være studenter. Det er viktig at fagskolens studenter får en mykere overgang enn den som har vært gjennomført de siste årene. I tillegg ser skolen at forkunnskapene i matematikk er for svake.

Tiltak:

Mange studenter sliter med kunnskap innen matematikk som tilhører opplæringsplanene i ungdomsskolen og videregående skole. Skolen har gjennom forkurs i matematikk gitt den grunnopplæringen de mangler. Stor strykprosent i matematikk viser til at dette tiltaket ikke er tilfredsstillende og må styrkes ytterligere. Skolen har planer om å utvide forkurset, styrke undervisningen og tilby et nettbasert kurs som studentene kan følge fra de har søkt og frem til studiestart. Siden skolen ikke tar opp nye studenter høsten 2015 vil dette først bli aktuelt i 2016.

Ved en eventuell oppstart av nye førsteklasse maritime fag vil skolen begrense klassestørrelser, juster skolens pedagogiske opplegg for å tilpasse undervisningen til fagskolestudentenes bakgrunn og forkunnskaper, styrke kompetansen blant undervisningspersonalet både faglig og pedagogisk og kartlegg tilretteleggingsbehov for studentene. En eventuell igangsetting av nye førsteklasse vil være i forståelse med NOKUT.

Fagskolen i Vestfold har skjema for å melde om individuelle tilretteleggingsbehov som er tilgjengelig via skolens nettsider. Dette skjema kan brukes av alle studentene ved skolen og blir brukt. Også maritime studenter bruker dette skjemaet, men administrasjonen tar selvkritikk at dette ikke har vært godt nok formidlet ovenfor de maritime studentene.

Skjema tilretteleggingsbehov B08:

https://dl.dropboxusercontent.com/u/25618234/FiV-Nettside/KS-System/5.%20Skjema/B08_Søknad_om_tilrettelagt_eksamen.pdf

4.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Tiltak:

Læringsutbyttebeskrivelse vil bli ferdigstilt iht plan for alle maritime skoler vist i tabell 3.

4.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

Tiltak:

Styret for Fagskolen i Vestfold har i sak 60/14 den 13. november 2014 og i sak 07/15 22. januar 2015 behandlet fagansvarlig og pedagogisk ansvarlig ved alle skolens utdanninger. For maritime fag er det ansatt én fagansvarlig med nødvendige sertifiseringer og én pedagogisk ansvarlig med pedagogisk utdanning. Ansettelsen er iht. forskrift og går fram av skolens organisasjonsplan. Ansettelse er foretatt av styret.

Ved oppstart av nye klasser vil skolen ansette egne lærere hvor pedagogisk utdanning blir et krav. Hvis ikke nytilsatte har pedagogisk utdanning ved ansettelse får de iht. egen instruks ved skolen et krav på å ta denne utdanningen innen tre år.

4.6.4 Faglig ansvarlig

Tiltak:

Styret for Fagskolen i Vestfold har i sak 60/14 den 13. november 2014 og i sak 07/15 22. januar 2015 behandlet fagansvarlig og pedagogisk ansvarlig ved alle skolens utdanninger. For maritime fag er det ansatt én fagansvarlig i 50 % stilling med nødvendige sertifiseringer. Ansettelsen er iht. forskrift og går fram av skolens organisasjonsplan. Ansettelse er foretatt av styret. Skolen har lagt til grunn eksempel til forskrift hvor det er vist at det kan ansettes én faglig leder for flere helsefagsfordypninger.

4.7.1 Eksamens og vurderingsordningene

Tiltak:

Fagskolen i Vestfold har i flere år hatt et formalisert samarbeid med fire andre fagskoler hvor tre skoler har sensurert for hverandre med sensur og klagesensur. Dette samarbeidet har rullert mellom de fem fagskolene. Høgskolen i Buskerud og Vestfold har deltatt sammen med Fagskolen i Vestfold som den sjette skolen i samarbeidet. Det er fortiden endringer i samarbeidet, hvor alle fagskolene i Norge skal delta i et felles eksamenssamarbeid.

Fagskolen vil ved en ny oppstart videreføre deltagelsen med de andre fagskolene hvor uavhengig sluttvurdering ivaretas og det ikke blir mulig å styre undervisningen mot en spesifikk eksamen.

4.7.2 Sensorenes kompetanse

Tiltak:

Fagskolen i Vestfold gjennomfører eksamen etter avtalen hvor sensorer fra eksterne skoler sensurerer sammen med lærer i emnet. Ved to anledninger har denne ordningen måtte fravikes pga uenighet mellom sensorene. I disse tilfellene hadde FiV sammen med HBV et for strengt krav ifølge ekstern sensor. Rektor ved Fagskolen besluttet sammen med instituttleder ved høgskolen og avdelingsleder ved fagskolen at det skulle innhentes sensorvurdering lokalt som ikke hadde vært lærer i emnet for aktuell klasse. Det har ikke blitt skrevet avvik på denne hendelsen og det beklager skolen. Ved lignende situasjoner i framtiden vil dette primært bli forsøkt løst mellom de oppnevnte sensorene evt at det innhentes sensorer fra andre utdanningsinstitusjoner som inngår i samarbeidet.

4.8 Infrastruktur

Vestfold fylkesting sammen med Fagskolens styre har besluttet at alle fordypninger ved Fagskolen i Vestfold skal flytte til Høgskolen i Buskerud og Vestfolds lokaler på Bakkenteigen. Dette er fordi skolen har meget god infrastruktur som alle fagskolestudentene kan dra nytte av og ikke bare skolens maritime studenter. Fagskolens administrasjon vil være mer tilgjengelig når hele fagskolen er samlet ved en lokasjon. Det planlegges ikke felles emner med studenter fra Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Fagskolen i Vestfold.

Tiltak:

Fagskolen har siden institusjonsbesøket ansatt en faglig leder som har sitt daglig virke på Bakkenteigen. I tillegg øker rektor og øvrig ledelse sin tilstedeværelse sammen i høgskolens lokaler som offentliggjøres for studentene. Jevnlige møter med studentrådet og nytt og tydeligere skilt ved kontoret til fagskolens administrasjon er noen av tiltakene for å styrke kontakten. Gjennom oppslag blir det tydelig når skolens øvrige administrasjon er tilstede samt annen kontaktinformasjon. Skolen har gjennomført disse tiltakene over mange år, men vi ser at dette forhold kan bedres og gjøres tydeligere for studentene.

Ved oppstart av nye førsteklasser vil fagskolens administrasjon og de andre studentene være lokalisert på Campus Bakkenteigen.

NOKUTs tilleggsvurdering av grunnleggende forutsetninger

Gjennomstrømning, opptak og hjemmeside

Tilbyder oppgir at årsrapporten for 2014 vil tydeliggjøre årsaker til frafall og høy strykprosent, samt relevante tiltak. Det skal ansettes fagpersonell og organiseringen av de maritime utdanningene skal endres før det tas opp nye studenter. Tilbyder må sende NOKUT årsrapporten for 2014 når den er ferdigstilt.

Tilbyder har endret informasjonen på hjemmesiden i henhold til NOKUTs tilbakemelding.

Organisasjon og ledelse

Tilsvaret viser at styret tar ansvaret for de maritime utdanningene på alvor ved å beslutte omfattende endringer i organiseringen av utdanningene og ansettelse av fagpersonell. Styret må fortsette arbeidet med å organisere de maritime utdanningene slik at styret kan følge opp de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Vitnemål

Ny mal for vitnemål må sendes NOKUT når den er ferdig utarbeidet. I vår forrige vurdering skrev vi at Sjøfartsdirektoratet skal ha resultatene rapportert elektronisk, ikke som kopi av vitnemål. Videre skrev vi at dere må sørge for at det etableres og implementeres rutiner for dette. Dette er ikke kommentert i tilsvaret.

Reglement

Saksgang i klagebehandling

I våre tre forrige vurderinger påpekte vi at «det alltid skal gis begrunnelse for avslag og andre typer vedtak som er uheldig for søker/student. Begrunnelsen skal gis samtidig med at vedtaket fattes. I de tilfeller begrunnelsen ikke gis når vedtaket fattes, kan studenten fremsette krav om begrunnelse så lenge klagefristen gjelder (tre uker). Da stoppes klagefristen og begynner helt på nytt (tre uker) når studenten har mottatt begrunnelsen. Det må komme tydelig frem om vedtakene er begrunnet». Det er gjort noen endringer i formuleringene i § 13, hvor det står «at klagefristen er tre uker etter at søkeren har mottatt skriftlig beskjed med begrunnelse for det som ønskes påklagd». Vi antar at det her siktes til at studenten har mottatt et begrunnet vedtak, men dette må komme tydeligere frem. Videre fremkommer det at studenten kan be om en skriftlig redegjørelse i alle saker studenten vurderer å klage på innenfor fristen. Dette var også oppgitt i forrige versjon av reglementet, men vi forstår ikke hva som er hensikten med en skriftlig redegjørelse når vedtakene skal være begrunnet. Om begrunnelsen ikke fulgte vedtaket kan studenten kreve dette. Vi anbefaler at bestemmelsen om skriftlig redegjørelse fjernes og at bestemmelsen lyder: «Alle vedtak som er uheldig for søker/student skal være begrunnet. Begrunnelsen skal gis samtidig med at vedtaket fattes. Dersom begrunnelse ikke ble gitt da vedtaket ble fattet, kan studenten fremsette krav om begrunnelse så lenge klagefristen gjelder (tre uker). Da stoppes klagefristen og begynner på nytt (tre uker) når studenten har mottatt begrunnelsen».

Hvem fatter vedtak

I vår forrige vurdering påpekte vi at det må være tydelig hvem som fatter de ulike vedtakene og at det måtte tas en gjennomgang av alle bestemmelsene slik at dette sikres. Det er gjort endringer i bestemmelsene, men for en del av bestemmelsene er følgende formulering satt inn etter setningen om at vedtaket kan påklages til klagenemnden: «Klagen behandles av skolens ledelse i første instans etter innstilling fra avdelingsleder». Denne setningen sier ikke noe om hvem som har fattet vedtak i saken. Vi anbefaler at setningen fjernes helt. Det må oppgis hvem som fatter det aktuelle vedtaket, og alle bestemmelser må gjennomgås på nytt. Beskrivelse av hvordan klagen behandles fremkommer i § 13, og vi anbefaler at det vises til denne bestemmelsen for alle vedtak som kan påklages. Da vil det ikke være nødvendig å beskrive hvordan klagen behandles for hver enkelt bestemmelse.

Vitnemål

I vår forrige vurdering påpekte vi at det må tydeliggjøres i reglementet at også det overordnede læringsutbyttet, NKR-nivået og kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2) skal oppgis på vitnemålet. Det fremkommer nå at NKR-nivået skal oppgis, men det fremkommer ikke at det overordnede læringsutbyttet skal stå på vitnemålet. Det er derimot oppgitt at vitnemålet skal inneholde emner med læringsutbyttebeskrivelser. Læringsutbyttebeskrivelser for emner skal ikke oppgis på vitnemålet, men det kreves at det overordnede læringsutbyttet fremkommer på vitnemålet.

System for kvalitetssikring og årsrapport

I tilsvaret vises det til at kvalitetssystemet og dreiebøker finnes på hjemmesiden og at NOKUTs krav til kvalitetsrutiner som er godkjent i tidligere godkjenning, er implementert i nytt kvalitetssystem. Det fremkommer av disse dokumentene at det er satt mål for kvaliteten og at det er rutiner for å innhente tilbakemeldinger fra studenter, ansatte, sensorer og eksterne interessenter.

Tilbyder opplyser at resultater og forslag til tiltak skal drøftes i årsrapporten for 2014. Tilbyder må sende NOKUT årsrapporten når den er ferdigstilt.

I vår innledende vurdering skrev vi at tilbyder må dokumentere at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene og uttalelser fra eksterne sensorer om kvaliteten på undervisningen i de maritime utdanningene. Videre skrev vi at det må legges frem eksempler på at tilbakemeldingene fra de maritime fagskolestudentene er trukket ut og analysert. Disse må- punktene er ikke kommentert i tilsvaret.

6.1 Konklusjon etter tilleggsvurdering av grunnleggende forutsetninger

Reglementet er ikke funnet tilfredsstillende. Flere av manglene er rettet opp, men det er fortsatt noen bestemmelser som må endres. Årsrapporten for 2014 må sendes NOKUT når den er ferdigstilt og det må dokumenteres at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonell, sensorer og studenter ved de maritime utdanningene. De grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning er ikke oppfylt.

Tilbyder må

- fortsette arbeidet med å organisere de maritime utdanningene slik at styret kan følge opp de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven
- utforme mal for vitnemål i henhold til NOKUTs krav

- sørge for at det etableres rutiner for å rapportere vitnemål elektronisk til Sjøfartsdirektoratet
- la det komme tydelig frem at vedtak som er til ugunst for den som mottar det skal være begrunnet
- tydeliggjøre hva som menes med at studenten kan be om en skriftlig redegjørelse i alle saker studenten vurderer å klage på, eller omformulere bestemmelsen
- påse at det er tydelig hvem som fatter de ulike vedtakene
- la det fremkomme i reglementet at vitnemålet skal inneholde det overordnede læringsutbyttet
- vise til bestemmelsen om klagebehandling for alle vedtak som kan påklages eller oppgi hvordan klagen behandles for hver enkelt bestemmelse
- sende årsrapporten for 2014 til NOKUT for ny vurdering når den er ferdigstilt
- dokumentere at det er innhentet tilbakemeldinger fra undervisningspersonalet for de maritime utdanningene og uttalelser fra eksterne sensorer om kvaliteten på undervisningen i de maritime utdanningene,
- legge frem eksempler på at tilbakemeldingene fra de maritime fagskolestudentene er trukket ut og analysert

7 Sakkyndiges kommentarer til tilsvaret

Tilbyder har levert et tilsvare hvor det er skissert planer for hvordan påpekte feil og mangler skal rettes opp innen skolen tar opp nye studenter høsten 2016. Det er ikke vedlagt noen dokumentasjon på at endringer faktisk er implementert, og vi kan derfor ikke gi en tilleggsvurdering for kravene som ikke er oppfylt. Tilbyder ønsker at studentene som begynte studiene høsten 2014 skal få fullføre sin utdanning ved FiV gjennom felles undervisning med høyskolens studenter ved HBV i studieåret 2015/16.

Vi finner det underlig at FiV ikke allerede har gjort endringer for nåværende studenter, eller lagt frem en plan for hvordan undervisningen skal legges til rette for fagskolestudentene fra høsten 2015. Vi mener at FiV må prioritere å sikre at studentenes sluttevaluering og eksamenssamarbeid i inneværende semester endres i henhold til våre vurderinger. Det eneste tiltaket som er iverksatt er ansettelse av én faglig ansvarlig i 50 % stilling. Denne skal ha ansvaret for begge de maritime utdanningene og er i første omgang ansatt ut vårsemesteret 2015. Det er ikke dokumentert hvilken kompetanse den faglig ansvarlige har, og vi kan derfor ikke vurdere om dette kravet er oppfylt.

Skolens planer om å la førsteårsstudentene fullføre utdanningen, uten at de nødvendige endringene er blitt implementert, betyr i prinsippet at fagskolen i en overgangsperiode ønsker å gi studentene en utdanning som ikke oppfyller kravene til fagskoleutdanning. I våre vurderinger har vi vært tydelige på at det ikke er mulig å gi all undervisning felles og at utdanningsløpene for fagskolestudenter og høyskolestudenter må differensieres. Vi anser det som meget viktig at studentene får mulighet til å fullføre utdanningen, men vi finner det ikke faglig forsvarlig at studentene skal tilbys en utdanning som har en rekke feil og mangler. Dersom FiV skal tilby utdanningen høsten 2015, må alle påpekte feil og mangler være rettet opp før semesterstart.

Tilbyder har ikke oppgitt hvorvidt skolen har informert eller involvert studentene i sine planer. Det er av avgjørende betydning for studentene at de snarest mulig mottar informasjon om resultatene av revideringen og hvilke muligheter de har for å kunne fullføre utdanningen. Ingen av kursene knyttet til sikkerhetsopplæring (vi merker oss at det fortsatt benyttes gamle betegnelser som IMO60 og IMO80) og medisinsk behandling vises i de vedlagte tabeller i tilsvaret. Det er kun beskrevet hvordan skolen tilbyr dette i dag, men vi kan ikke se at det er beskrevet hvordan det skal foregå i fremtiden.

Det ser for oss ut til at FiV har misforstått våre vurderinger når det i tilsvaret oppgis at «*samarbeidet mellom Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Fagskolen i Vestfold har vist at det er mulig med felles undervisning for fagskolestudenter og høyskolestudenter. Tilsynet har konkludert med at fagskolestudenter får en utdanning som ligger på et høyere nivå enn fagskolens nivå. Maritime studenter ved Fagskolen i Vestfold gis derfor ikke utdanning som ligger på et for lavt nivå og det kan konkluderes med at utdanningen ligger godt innenfor de krav som stilles i STCW-konvensjonen*»: Tilbyder sikter tilsynelatende til kravene i STCW-konvensjonen, mens utfordringene vi har påpekt i forhold til pedagogisk tilnærming er neglisjert. Selv om studentene har mottatt en undervisning rettet mot bachelorutdanning er ikke det samme som at vi sier at det gir en fagskoleutdanning på et høyere nivå, snarere tvert imot.

8 NOKUTs endelige konklusjon

NOKUT opprettet tilsyn med utdanningene i februar 2013. Gjennom hele prosessen har det vært fokus på skolens organisering av de maritime utdanningene. Det har gjentatte ganger blitt spurt om hvilke studieplaner som ble benyttet, og skolen har blant annet måtte redegjøre for pedagogisk opplegg, undervisningspersonell og frafall. Vi kan ikke se at skolen har satt i gang noen tiltak mot frafall i de maritime utdanningene eller vurdert endringer i organiseringen på bakgrunn av NOKUTs tilbakemeldinger i løpet av tilsynsprosessen. Dette blir først omtalt i tilsvaret på utkastet til tilsynsrapport. I tilsvaret er det ikke gjort rede for korrigeringer som omfatter nåværende studenter.

Tilbyders forslag om at studentene skal få fullføre sin utdanning ved FiV uten at nødvendige endringer er implementert, er ikke gjennomførbar. Denne løsningen er i strid med forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-4 (5) hvor det står: «Dersom NOKUT finner at et utdanningstilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal tilbyder gis en frist på inntil 6 måneder til å iverksette tiltak for å forbedre dette». I denne rapporten er det konkludert med at utdanningene *dekksoffiser* og *maskinoffiser* ikke oppfyller kravene for fagskoleutdanning. Det innebærer at FiV vil få en opprettingsfrist. Dersom ikke alle forhold blir utbedret på en tilfredsstillende måte innen fristen, vil NOKUTs styre trekke tilbake godkjenningene av *dekksoffiser* og *maskinoffiser*.

Dette innebærer at FiV må dokumentere at utdanningene oppfyller kravene til fagskoleutdanning for at studentene som ble tatt opp høsten 2014 skal kunne fullføre utdanningen ved FiV.

Ifølge forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-4 (7), skal en tilbyder som har mistet godkjenning for et utdanningstilbud iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen. NOKUT ser det som svært viktig at FiV tar høyde for at NOKUT trekker tilbake godkjenningene av *dekksoffiser* og *maskinoffiser*. Det ble derfor sendt brev til skolen 25. mars 2015 med innkalling til møte hos NOKUT 15. april 2015. I brevet ble det informert om at løsningen FiV har skissert i tilsvaret ikke er gjennomførbar, og skolen ble bedt om å sette i gang tiltak for å sikre at studentene kan fullføre utdanningene. I møtet med NOKUT må FiV legge frem en plan for hvordan studentene skal kunne fullføre påbegynt utdanning. Planen skal godkjennes av NOKUT.

I og med at NOKUT kun kan gi en opprettingsfrist på *inntil* 6 måneder, er tilbyders plan om å bruke tiden frem til høsten 2016 for å gjøre nødvendige endringer, ikke mulig. Dersom Fagskolen i Vestfold mister godkjenningene for *dekksoffiser* og *maskinoffiser* må skolen søke NOKUT om nye godkjenninger for å kunne ta opp studenter fra høsten 2016.

NOKUTs styre fatter vedtak om opprettingsfrist og NOKUT skal godkjenne tilbyders plan for tiltak som sikrer at studentene kan fullføre utdanningene.

Møte med NOKUT og ny dokumentasjon

Det ble avholdt møte 17. april 2015 hvor FiV orienterte om at det er satt i gang et arbeid for å ansette fagmiljø for de maritime fagskoleutdanningene. Skolen ønsker at nåværende studentene skal få fullføre utdanningen ved FiV høsten 2015, men det skal ikke tas opp nye studenter før høsten 2016. Lokalene ved HBV skal benyttes, men det skal opprettes egne klasser for fagskolestudentene og fagmiljøet skal være på plass før studiestart i august 2015. Styret for fagskolen har vedtatt at alle påpekte feil og mangler skal rettes opp i løpet av opprettingsfristen. Dette er bekreftet i ny

dokumentasjon mottatt 20. april 2015. NOKUT ser det som svært viktig at det nyansatte fagmiljøet er med på å utforme og beskrive et pedagogisk opplegg som er tilpasset de maritime fagskolestudentene.

9 Vedtak

NOKUTs styre fattet 23. april 2015 følgende vedtak:

1. Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanninger ved Fagskolen i Vestfold er ikke oppfylt jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1 og 5-1. Utdanningene *dekksoffiser* og *maskinoffiser* oppfyller ikke de faglige kravene, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 til 3-7.
2. Fagskolen i Vestfold gis frist til 1. oktober 2015 til å dokumentere at de grunnleggende forutsetningene tilfredsstiller kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1 og 5-1 og at de faglige kravene tilfredsstiller fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 til 3-7.

10 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Dokumentasjon ved opprettelse av tilsyn med fagskoleutdanningene 4. april 2013, NOKUTs saksnummer 13/134-2Dokumentasjon mottatt etter oppfølging av dialogmøtet 21. november 2013, NOKUTs saksnummer 13/134-8
- Egenrapport datert 26. juni 2014, NOKUTs saksnummer 1/134-19
- Melding om godkjenning og sertifisering fra DNV-GL av kvalitetssystem datert 3. september 2014, NOKUTs saksnummer 13/134-34
- E-post om eksamensavvikling datert 11. september 2014, NOKUTs saksnummer 13/134-38
- Institusjonsbesøk avlagt 15. og 16. september 2014
- Dokumentasjon på sensorer datert 19. september 2014, NOKUTs saksnummer 13/134-39
- Tilsvar til sakkyndig rapport datert 17. februar 2015, NOKUTs saksnummer 13/134-44
- Tilleggsdokumentasjon datert 20. april 2015, NOKUTs saksnummer 13/134-53

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søker oppfyller kravene for fortsatt godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

Underdirektør Rune Vikse, Sjøfartsdirektoratets avd. for utdanning, sertifisering og bemanning

Vikse er utdannet sjøkaptein og har vært innehaver av kompetansesertifikatet dekksoffiser klasse 1. Han leder i dag underavdelingen som blant annet driver med sertifisering av norske sjøfolk samt påtegning av utenlandske sertifikat for tjeneste på norske fartøy. Avdelingen godkjenner også maritim utdanning under STCW konvensjonen og fastsetter sikkerhetsbemanning for fartøy under norsk flagg. Vikse har tidligere innehatt stillinger som senior- og sjefsingeniør ved samme avdeling, blant annet som fagleder nautikk. Han er utdannet revisjonsleder, er akkreditert ISM revisor og har erfaring fra internasjonalt arbeid gjennom norsk delegasjon i STW (IMO). Tidligere arbeidserfaring er hovedsakelig knyttet til dekk-, radio-, sikkerhets og navigasjonstjeneste på tankskip (gass, olje og kjemikalie). Vikse har tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved revidering av maritim fagskoleutdanning.

Adjunkt Øyvind Sørbotten, Karmsund Videregående Skole

Sørbotten er utdannet maskinist og maritim ingeniør og har praktisk pedagogisk utdanning. Han har arbeidet om bord i båter som Chief Mechanic og hatt ansvar for drift og vedlikehold av alt seismisk mekanisk utstyr. Sørbotten var ansatt ved Schlumberger/Geco-Prakla fra 1989 til 1999 hvor han arbeidet som Mechanical Superintendent og Project Engineer. Han var blant annet ansvarlig for teknisk support til båtene, planlegging og oppfølging av reparasjoner og dokking, introduksjon og installasjon av nytt utstyr til båtene og opplæring av nøkkelpersonell. Sørbotten har vært ansatt ved Karmsund Videregående Skole siden 2000 hvor han har ansvaret for simulator-undervisningen i maskinfag. I tillegg underviser han på VG2-maritime fag og på VG1- PTF, motormann og har ansvar for vedlikehold og service av simulator og godkjenning av utstyr i maskin/kjele laboratorium.

Professor Egil Pedersen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT)

Egil Pedersen er teknologiprofessor ved Institutt for ingeniørvitenskap og sikkerhet, Universitetet i Tromsø, samt professor II i nautikk ved Høgskolen Stord/Haugesund der han er forskningsmentor for nautikkavdelingen. Pedersen har tidligere vært professor i marin teknikk (spesialisering nautikk) ved NTNU i ca 10 år, og har forelest ved Sjøkrigsskolen. Pedersen har sin industrielle erfaring fra seismikkbransjen som ingeniør, konsulent og rådgiver for flere seismikkselskap. Han er utdannet navigasjonsoffiser (fiskeskipper og overstyrmann) og tok dr.ing. graden i nautikk ved Institutt for marin hydrodynamikk i 1997 ved den gang NTH. Han har flere forskningsopphold bak seg i Japan. Egil Pedersen er delprosjektleder i MARKOM2020, som er et samarbeidsprosjekt innen maritim profesjonsutdanning.

Utviklingssjef Simon Bek Rasmussen, Aarhus Maskinmesterskole

Bek Rasmussen er utdannet sjøkaptein og har master i læreprosesser. Han har i tillegg gjennomført en ettårig utdanning i systemisk og anerkjennende ledelse hos Rambøll Management Consulting. Bek Rasmussen har arbeidserfaring som styrmann og som navigasjons- og kommunikasjonsoffiser. Siden 2004 har han undervist i maritime fag ved ulike institusjoner. De siste tre årene har han vært ansatt som utviklingsjef ved Aarhus Maskinmesterskole med ansvar for strategi, strategioppfølging, utviklingskontrakt med Ministeriet for Utdannelse, samt med ansvar for interne og eksterne utviklingsprosjekter. Bek Rasmussen har erfaring med evaluering, og har vært sakkyndig for Danmarks Evalueringsinstitutt (EVA) ved akkreditering av maritim profesjonsbachelorutdanning.

Lektor Dorte Smedegaard Schmidt, Syddansk Universitet

Schmidt er utdanningskoordinator/studieleder og leder i Uddannelsesutvalg for Konstruktionsteknik og Maskinteknik, samt Maritim Teknologi ved Institut for teknologi og innovasjon. Schmidt er maskiningeniør, og har erhvervserfaring fra skipsverft og undervist ved flere av maskinmesterskolene som gir maritim utdanning i Danmark. Hun har derfor relevant maskin- og undervisningskompetanse, og har i tillegg erfaring med studieledelse. Hun har tatt pedagogisk grunnutdanning og har master i IKT og læring. Som studieleder og leder av utdanningsutvalgene har hun erfaring fra arbeid med utvikling og kvalitetssikring av utdanningene.

Professor Bjørn Egil Asbjørnslett, Norges teknisk og naturvitenskapelige universitet, NTNU

Asbjørnslett er professor og faggruppeleder for marin prosjektering og logistikk ved Institutt for marin teknikk, og leder for fagplanområdet «sikker, miljøvennlig og effektiv sjøtransport» ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, NTNU. Han har ingeniørfaglig bakgrunn, med ingeniørutdanning fra Trondheims ingeniørhøgskole i 1988, sivilingeniørutdanning ved NTH i 1990 og dr.ing. fra NTNU i 2003. Han sitter i flere forskningsgrupper innen marine systemer og sikkerhet, leder flere forskningsprosjekter innen sitt fagplanområde, og har vært tilknyttet Norsk Marinteknikk Forskningsinstitutt AS (MARINTEK) som driver forskning og utvikling innen marin teknologi, samt European Institute of Advanced Project and Contract Management, Epci. Han har også industriell erfaring fra offshore olje og gass. Han har erfaring fra fagutvikling og forelesning av kurs på bachelor, master, doktorgrads og etter- og videreutdanning innen prosjektering, prosjektledelse, logistikk og maritim sikkerhet. Han har deltatt i evalueringskomiteer for vitenskapelig ansatte og ledet doktorgradskomitearbeid, og er ekstern sensor ved ingeniørutdanningen ved Universitetet i Tromsø.

Student Marte Murberg, Tromsø maritime skole

Marte Murberg har fagbrev som motormann og er nå student på andre året ved maskinoffiser utdanningen ved Tromsø Maritime Skole. Hun har arbeidserfaring som maskinlærling og motormann og hun har blant annet gjennomført kursene STCW Grunnleggende sikkerhetskurs 60 t, STCW Krisehåndtering og FSE – Lavspentkurs. Hun har også Maskinvakt sertifikat og Short range certificate SRC/VHF.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2

Program for institusjonsbesøket 15. og 16. september 2014

Sted: Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Campus Vestfold

Møterom: B2-2 Svenner

Tid	Tema		Deltakere (maks 6 i hver gruppe)
15. september			
09.00-10.00	Møte med ledelsen ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold		Rektor, prorektor, studiedirektør, dekan (Tekmar), instituttleder (IMAR), fakultetsdirektør/prosjektleder for egenrapportene
10.00 – 10.30	Møte med ledelsen ved Fagskolen i Vestfold		Nestleder styre, rektor og avdelingsleder
10:30 – 12:30	Omvisning i skolens lokaler og besiktigelse av infrastruktur		
13:15 – 14.15	<i>Møte med høgskolestudenter</i>	<i>Møte med fagskolestudenter</i>	
14.30 – 15:30	Møte med faglig/vitenskapelig personale tilknyttet studiene		<ul style="list-style-type: none"> • NN, Marinteknisk drift, MD-REF3000 • NN, Marinteknisk drift, MD-F1O1000, MD-F1M2000, MD-F3M2000 • NN, Fellesfag • NN, Nautikk • NN, Marinteknisk drift, MD-MNT3900
15.30 – 15.45	Pause		
15.45 – 16.45	Arbeidsgivere / avtakere / eksterne sensorer		<ul style="list-style-type: none"> • NN, Color Line • NN, W. Wilhelmsen/ Oslo Maritime forum • NN, Entranor • NN, Opplærings-kontoret for maritime fag/ ansvar for kadettdatabasen på Østlandet • NN, Kystverket, ansvar for losbåtførere • NN, Rederiforbundet

		<ul style="list-style-type: none"> • NN, Kongsberg Maritime –via Skype
16. september		
09.00 – 10:00	Møte med faglig/vitenskapelig personale tilknyttet studiene	<ul style="list-style-type: none"> • NN, Nautikk, NA-F1M2010 • NN, marinteknisk drift, MD-AMT3900, MD-AMT3900 • NN, FE-HES3500 • NN, • NN Nautikk
10.15 - 11.15	Møte med studenttillitsvalgte ved både fagskole og høgskole	<ul style="list-style-type: none"> • NN, 2NA • NN, 2MDF • NN, 2MD • NN, nautikk (styremedlem i Studentparlamentet) • NN, 3NA
	Sensor	telefonmøte
12.15 – 13.15	Møte med kandidatene (fagskole og høgskole)	<ul style="list-style-type: none"> • NN nautikk, nå masterstudent • NN nautikk, nå Kystverket • NN, Kystverket • NN nautikk, nå masterstudent • NN nautikk, nå masterstudent • NN fagskole nautikk, nå opplæringsansvarlig i firma
14.15 – 15.15	<p>Møte med ledelsen for høgskole- og fagskoleutdanningene.</p> <p>De samme personene som man hadde møter med innledningsvis, samt studenttillitsvalgte.</p>	<p>FiV: styreleder, rektor og avdelingsleder</p> <p>HBV: prorektor, studiedirektør, dekan (Tekmar), instituttleder (IMAR), fakultetsdirektør/prosjektleder for egenrapportene</p> <p>Studenttillitsvalgte</p>

Vedlegg 3

Tabell V-1. Strykprosent ved de maritime fagskolene i perioden 2011-2014

	Antall stryk	Antall bestått	Stryk-%
Nautisk linje (dekkoffiser)			
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	16	652	2,4
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	6	227	2,6
Nordkapp maritime fagskole og videregående skole	4	111	3,5
Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole	12	268	4,3
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	14	297	4,5
Lofoten fagskole	14	231	5,7
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	13	200	6,1
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	28	353	7,3
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	13	161	7,5
Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule	20	229	8,0
Bodin videregående skole og maritime fagskole	33	265	11,1
Fagskolen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	23	173	11,7
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	24	150	13,8
Fagskolen i Vestfold	22	117	15,8
Sum nautisk linje	242	3434	6,6
Skipsteknisk linje (maskinoffiser)			
Fagskolen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	3	174	1,7
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	6	255	2,3
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	13	390	3,2
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	13	370	3,4
Bodin videregående skole og maritime fagskole	11	245	4,3
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	12	204	5,6
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	14	222	5,9
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	32	359	8,2
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	34	141	19,4
Fagskolen i Vestfold	27	101	21,1
Sum skipsteknisk linje	165	2461	6,3
Nautisk og skipsteknisk linje samlet			
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	12	482	2,4
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	29	1022	2,8
Nordkapp maritime fagskole og videregående skole	4	111	3,5
Nord-Trøndelag fylkeskommune, Ytre Namdal Fagskole	12	268	4,3
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	41	743	5,2
Lofoten fagskole	14	231	5,7
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	25	365	6,4
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	46	656	6,6
Fagskolen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	26	347	7,0
Bodin videregående skole og maritime fagskole	44	510	7,9
Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule	20	229	8,0
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	38	372	9,3
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	47	341	12,1
Fagskolen i Vestfold	49	218	18,4
Sum nautisk og skipsteknisk linje samlet	407	5895	6,5

Kilde: DBH-F

Tabell V-2. Fullført etter to år, registrert 2012 første gang

	Førstegangs- registrert	Fullført etter 2 år	Fullført etter 2 år %
Nautisk linje			
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	18	7	38,9
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	20	10	50,0
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	59	35	59,3
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	27	14	51,9
Fagskolen i Vestfold	12	5	41,7
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	28	19	67,9
Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule	23	11	47,8
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	28	13	46,4
Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	18	9	50,0
Lofoten fagskole	16	13	81,3
Nordkapp maritime fagskole og videregående skole	8	8	100,0
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	22	15	68,2
Sum nautisk linje	279	159	57,0
Skipsteknisk linje			
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	17	11	64,7
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	20	13	65,0
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	35	19	54,3
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	18	11	61,1
Fagskolen i Vestfold	15	6	40,0
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	29	16	55,2
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	31	20	64,5
Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	17	9	52,9
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	27	17	63,0
Sum skipsteknisk linje	209	122	58,4
Nautisk og skipsteknisk linje samlet			
Fagskolen i Kristiansand, Kvadraturen skolesenter	35	18	51,4
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Kristiansund	40	23	57,5
Fagskolen i Møre og Romsdal, avd. Fagskolen i Ålesund	94	54	57,4
Fagskolen i Troms, avd. Tromsø maritime skole	45	25	55,6
Fagskolen i Vestfold	27	11	40,7
Fagskolen Rogaland, Karmsund vgs.	57	35	61,4
Fagskulane i Hordaland, Austevoll maritime fagskule	23	11	47,8
Fagskulane i Hordaland, Bergen maritime fagskole	59	33	55,9
Fagskulen i Sogn og Fjordane, avd. Måløy	35	18	51,4
Lofoten fagskole	16	13	81,3
Nordkapp maritime fagskole og videregående skole	8	8	100,0
Trondheim fagskole, avd. Strinda vgs.	49	32	65,3
Sum nautisk og skipsteknisk linje samlet	488	281	57,6

Merknad: De maritime fagskolene har ikke rapportert inn studenter som slutter etter ett år. Det vil si de som har tatt *dekksoffiser på operativt nivå* (60 fap) i stedet for *dekksoffiser på ledelsesnivå* (120 fap) og de som har tatt *maskinoffiser på operativt nivå* (60 fap) i stedet for *maskinoffiser på ledelsesnivå* (120 fap). Disse har blitt regnet som «Ikke fullført etter to år», selv om det var planlagt å slutte etter ett år.

Kilde: DBH-F